Гос. книжная палата УзССР
ОПИСАНО

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 181 (18.658). • Якшанба, 1983 йил 7 август • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

Мусобақа кундалиги

РЕЗЕРВЛАР ХИЗМАТДА

Ўрта Осиё темир йўлининг Ховос бўлими локомотив депосида тепловозларни бригадаларга бириктириб қўйиш юк ташиш ҳажмини кўпайтириш ва техника хизмати муддатини узайтиришнинг энг муҳим резерви бўлиб қолди. Меҳнатни ташкил этишнинг янги усули шу йилнинг биринчи ярмининг ўзида локомотив депоси ходимларига учун катта ютуқ келтирди. Оғир вазндаги поездларда 3570 тоннадан зиёд — пландагидан анча кўп халқ хўжалик юклари ташилди.

ИЛҒОРЛАР ИБРАТИ

Хўжайли станциясининг илғор машинисти Мурод Иноятов яқинда катта ютуққа эришди. У йил бошидан буён тежалган ёнилғи ҳисобига иккита оғир вазнли составни манзилга етказиб берди. Мурод Иноятов каби машинистларнинг меҳнати Ўрта Осиё темир йўли Қорақалпоғистон бўлимининг ходимларига етти ойлик программани муддатидан илгари адо этишга, планга қўшимча равишда 140 минг тонна халқ хўжалик юкларини ташишга имкон берди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСда

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСда социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлашга доир ишларни кучайтириш тўғрисидаги масала кўриб чиқилди ва тегишли қарорлар қабул қилинди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлашга доир ишларни кучайтириш тўғрисида»ги қарорида қайд этиладики, социалистик меҳнат интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш иқтисодий ва социал ривожланиш планларини муваффақиятли бажаришнинг, халқ хўжалиги самарадорлигини оширишнинг, социалистик турмуш тарзи негизларини янада мустаҳкамлашнинг, омманинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлигини кучайтиришнинг, демократияни такомиллаштиришнинг ғоят муҳим шартидир.

Партия, совет ва хўжалик органлари, министрликлар ва идоралар, касаба союз ва комсомол ташкилотлари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорларига амал қилиб, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва халқ хўжалигида кадрлар қўнимсизлигини камайтириш юзасидан муайян ишларни амалга оширмоқдалар. Совет кишиларининг ғоят катта кўпчилиги ҳалол ва виждонан меҳнат қилмоқда, ишлаб чиқаришда, транспортда, хизмат кўрсатиш соҳасида етарлича тартибни таъминлашдан астойдил манфаатдор эканликларини намоён этмоқдалар, бу эса меҳнат унумдорлигини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилашга кўмаклашмоқда. Бу иш аниқ мақсадни кўзлаб ва ҳар куни ўтказилаётган, унга барча меҳнаткашлар жалб этилаётган жойларда яхши натижаларга эришилмоқда.

Ҳозирги шароитда меҳнат интизомини мустаҳкамлашда меҳнат коллективларининг, меҳнаткашларнинг роли ортиб бормоқда. Меҳнат коллективлари тўғрисида қабул қилинган СССР Қонуни ҳар бир меҳнаткашнинг ишига актив таъсир ўтказиш, илғорларни рағбатлантириш, интизом бузилишига қарши кураш учун янги имкониятлар беради.

Бу шунинг учун ҳам муҳимки, саноатда, қурилишда, қишлоқ хўжалигида, транспортда, ноишлаб чиқариш тармоқларида ҳали ҳам жуда кўп иш вақти зое кетмоқда, меҳнат ресурсларидан ҳамма жойда ҳам оқилона фойдаланилаётгани йўқ, кадрлар қўнимсизлиги секин камаймоқда. Баъзи ишчилар, колхозчилар ва хизматчилар тўла самара билан меҳнат қилаётганлари йўқ, коллективнинг манфаатларини қадрламаяптилар, прогул қилишга ва ишга кечикиб келишга, ичкиликбозликка йўл қўймоқдалар, асоссиз равишда бир корхонадан иккинчи корхонага тез-тез ўтиб турадилар. Дангасалар, прогулчилар ва учарлар кўпинча ялло қилиб юриб, иш ҳақи ва бошқа неъматлар жиҳатидан ҳалол ишлаётган ходимлар билан бир қаторда турибдилар. Бундай ҳолларга қарши курашда афкор омма кучидан, совет қонунларидан, интизомий таъсир чораларидан суст фойдаланилмоқда. Бу ишда ишчилар йиғилишларининг, ўртоқлик судларининг роли ҳали ҳам етарли эмас. Ишчи ва хизматчиларни ишдан қолдириб, ҳар хил жамоат тадбирларини ўтказиш меҳнат интизомига салбий таъсир қилмоқда.

Министрликлар ва идоралар, хўжалик раҳбарлари айрим корхоналарда, қурилишларда, колхоз ва совхозларда юқори унумли нормал иш учун зарур ташкилий ва иқтисодий шарт-шароитларни яратмаяптилар. Планлаштиришдаги, моддий-техника таъминотидаги, ишлаб чиқаришни ташкил этишдаги камчиликлар бекор туриб қолиш ва штурмчилик ҳолларига, белгиланган вақтдан ташқари ишлашга, план топшириқлари ва мажбуриятларни бажармасликка олиб келмоқда, интизомга ва пировард натижада меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатларига таъсир қилмоқда.

Министрликлар, идоралар аппаратининг, бошқа бошқарув бўлинмаларининг, илмий, лойиҳа ва конструкторлик муассасаларининг айрим ходимлари интизомлилик, ишни пухта ташкил этиш, иш вақтидан тўлиқ фойдаланиш намунасини кўрсатмаётган ҳоллар мавжуд.

Баъзи хўжалик раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари меҳнат интизоми даражаси пастлигига тоқат қилмоқдалар, хўжасизлик фактларини яширмоқдалар, ишлаб чиқаришда тартиб ўрнатиш юзасидан ўзларига боғлиқ бўлган баъзи чораларни кўрмаяптилар.

Мана шуларнинг ҳаммаси халқ хўжалигида фойдаланилмаётган катта резервлар борлигидан далолат беради. Шу резервларни жамиятга хизмат қилдириш — ғоят муҳим хўжалик ва социал-сиёсий вазифадир.

Меҳнат аҳлининг бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилиш партиямиз билан давлатимиз бутун фаолиятининг олий мақсади ҳамда асосий мазмуни бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. Совет кишиларининг ҳалол меҳнати, қатъий тартиб ва уюшқоқлик уларнинг турмуш даражасини ошириш юзасидан партия ўртага қўйган вазифаларни бажаришнинг негизидир.

КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумларининг халқ хўжалиги барча бўғинларида партия, давлат ва меҳнат интизомининг ҳар қандай бузилишига қарши қатъий курашиш, шу соҳада оммавий-сиёсий, тарбиявий ишларни кучайтириш тўғрисидаги кўрсатмаларини совет халқи кенг кўламда қўллаб-қувватлаб кутиб олди. Меҳнаткашлар прогул қилиш, ишга кечикиш ва интизомни бошқача бузганлик учун жавобгарликни оширишни, ишни ёмон ташкил этаётган, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилашга эришмаётган мансабдор шахсларга нисбатан қатъийроқ талабчанлик қилишни таклиф этмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС қабул қилган қарорида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетлари, СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош ва автоном республикалар Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари, хўжалик раҳбарлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари зиммасига меҳнат унумдорлигини жадал ўстиришни таъминлаш мақсадида корхоналарда, колхозлар ва совхозларда, ташкилотлар ва муассасаларда меҳнат интизомини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш, уюшқоқлик ва тартибни кучайтириш борасидаги ишларни изчиллик билан ўтказиш вазифасини юклади.

Барча меҳнаткашларни ўз гражданлик бурчини чуқур англаш руҳида — Ватан бахт-саодати йўлида онгли ва виждонан меҳнат қилиш руҳида тарбиялаш шу ишнинг асоси бўлиши керак. Бу муҳим сиёсий иш қисқа муддатли кампаниядан иборат бўлиб қолмаслигига, ҳар бир меҳнат коллективида юксак талабчанлик ва масъулият муҳитини сабот билан яратишга эришиш лозим.

Фидокорона меҳнат учун моддий ва маънавий рағбатлантиришни кенг қўллаш билан бир вақтда меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузувчиларга нисбатан муросасозлик фактларига қатъиян барҳам бериш, шу мақсадда жамоатчилик таъсири чораларидан, амалдаги қонунларнинг нормаларидан самаралироқ фойдаланиш зарур. Меҳнат интизомини бузиш СССР Конституциясида белгиланган ҳалол меҳнат қилиш бурчини бажаришдан бўйин товлаш деб қаралиши керак.

Социалистик Меҳнат интизоми — ички меҳнат тартиби қоидаларига қатъий риоя қилишдангина иборат бўлиб қолмай, шу билан бирга ўз ишига нисбатан онгли ижодий муносабатда бўлишдан, ишнинг юксак сифатини таъминлашдан, иш вақтидан унумли фойдаланишдан ҳам иборатдир.

Қарорда СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советларига, халқ депутатлари маҳаллий советларининг ижроия комитетларига меҳнат интизомининг аҳволи ва кадрлар қўнимсизлиги учун корхоналар, ташкилотлар, муассасалар ҳамда уларнинг бўлинмалари раҳбарларининг масъулиятини ошириш таклиф этилади. Тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш, кадрлар қўнимсизлигини камайтириш, зое кетган иш вақтини пухта ҳисобга олишни ташкил этиш чоралари кўрилмаганлиги учун тегишли раҳбарлар асосий иш натижалари учун ҳамда социалистик мусобақа якунларига кўра мукофотлардан маҳрум этилсин, интизомий жавобгарликка ёки қонунларда белгиланган бошқа жавобгарликка тортилсин.

Топширилган иш участкасида меҳнат интизомини тегишлича таъминлай олмаган раҳбарга ўз лавозимига муносиб эмас, деб баҳо берилиши керак.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС меҳнат коллективларининг ролини оширишни, уларга берилган ҳуқуқлардан самарали фойдаланишни тарбиявий иш ҳамда социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлаш борасидаги ишнинг энг муҳим йўналиши деб ҳисоблайдилар.

Социалистик жамиятда меҳнаткаш шахси айни меҳнат коллективида камол топади ва чиниқади. Ишлаб чиқариш бригадаларида коллектив меҳнат формаларини ривожлантириш ҳозирги шароитларда айниқса муҳим аҳамият касб этмоқда. Ишлаб чиқариш бригадаларида бутун коллективнинг, шунингдек ҳар бир меҳнаткашнинг ижодий ғайрати ва меҳнат активлигини намоён этиш учун қулай шароитлар яратилмоқда.

Меҳнат интизомининг аҳволи тўғрисидаги масалалар ва уни мустаҳкамлаш чоралари, прогул қилиш ва тартибни бошқача бузиш ҳоллари тартиббузарларга нисбатан тегишли жамоат таъсири ўтказиш учун доимо меҳнат коллективларида бригадалар, участкалар, фермалар, цехларнинг йиғилишларида муҳокама қилиниши, шундай шахсларни амалдаги қонунларга мувофиқ жавобгарликка тортиш тўғрисидаги масалалар маъмурият олдига қўйилиши керак.

СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари, партия ва касаба союз комитетлари, хўжалик раҳбарлари меҳнат коллективларига улар меҳнат коллективлари тўғрисидаги СССР Қонунида кўзда тутилганидек, меҳнат интизомини таъминлашдаги ваколатларини бажаришлари учун зарур шарт-шароитлар яратишлари лозим.

Қарорда ишчи ва хизматчиларни иш вақтида ҳар хил йиғилишлар, слётлар ва семинарлар, спорт мусобақалари ўтказишга, бадиий ҳаваскорлик билан шуғулланишга, туристик сафарларни ташкил этишга асоссиз равишда жалб этишга йўл қўйиб бўлмаслиги қайд этилади.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетлари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари, касаба союз ва комсомол органлари, министрликлар ва идоралар, хўжалик раҳбарлари амалдаги қонунларга мувофиқ шу масалаларда қатъий тартиб ўрнатишга мажбурдирлар.

Виждонан ва бенуқсон ишлаётган меҳнат ветеранларини маънавий рағбатлантиришни кучайтириш учун шуни белгилаш зарур деб топилдики, ишчи ва хизматчилар пенсияга кетганларидагина эмас, балки хизмат йиллари ёки қарилик юзасидан пенсия тайинлаш учун зарур бўлган меҳнат стажи тўлганидан кейин «Меҳнат ветерани» медали билан мукофотланадилар.

Газета ва журналларнинг редакцияларига, СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитетига, СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетига, СССР Кинематография давлат комитетига ишлаб чиқаришда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар қўнимсизлигини камайтириш, иш вақтидан фойдаланишни яхшилаш, меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш ва тартиб ўрнатиш соҳасида олиб борилаётган ташкилотчилик ва тарбия ишларини мунтазам суратда ёритиб бориш, меҳнат коллективларининг ижобий тажрибасини кенг пропаганда қилиш таклиф этилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари, совет ва хўжалик органлари, корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг меҳнат коллективлари социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун барча зарур ишларни қиладилар ва шу асосда мамлакат экономикасини янада ривожлантиришга эришадилар, деб ишонч билдирадилар.

* * *

СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС меҳнаткашларнинг таклифларини ҳисобга олиб, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ҳамда кадрлар қўнимсизлигини камайтириш мақсадида «Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисида» қарор қабул қилдилар.

СССР Госпланига, СССР Госснабига, СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига планларнинг мутаносиблигини, моддий-техника таъминотини яхшилаш, меҳнат коллективларининг узлуксиз ва юқори унум билан ишлаши учун, план топшириқлари ҳамда мажбуриятларни бажаришда уларнинг ташаббускорлиги ва масъулиятини ошириш учун бошқа иқтисодий ҳамда ташкилий шарт-шароитлар яратилишини таъминлаш топширилди.

Шу нарса қайд этиладики, ҳозирги шароитда аппарат фаолиятидаги уюшқоқлик ва пухталик, ишчанлик учун ҳамда барча ходимлар ўз зиммасига юкланган мажбуриятларни қатъий бажаришлари учун, тармоқларнинг иш даражасини бутун чоралар билан ошириш, идораларга қарашли бирлашмалар, корхоналар ҳамда ташкилотларда план интизоми, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомининг аҳволи учун министрларнинг, идоралар, бошқа бошқарув органлари раҳбарларининг роли ва масъулияти анча ошмоқда.

СССР министрликлари ва идоралари, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, халқ депутатлари маҳаллий советларининг ижроия комитетлари, бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг, колхозлар ва совхозларнинг раҳбарлари, касаба союз ташкилотлари меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомининг аҳволини танқидий нуқтаи-назардан кўриб чиқишлари, уни мустаҳкамлаш юзасидан конкрет чораларни кўришлари, меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантириш илғор формаларини, бригада хўжалик ҳисобини, пировард натижаларга қараб ва меҳнатда иштирок этиш коэффициентини қўллаб ҳақ тўлашни активроқ жорий этишлари керак.

Бир хил меҳнат учун баравар ҳақ тўлаш принципига қатъий амал қилинсин, бошқа корхоналардан ходимларни оғдириб олиш мақсадида моддий рағбатлантириш миқдорларининг асоссиз равишда ошириб юборилишига йўл қўйилмасин. Меҳнат коллективларининг фикрини ҳисобга олиб иш ҳақи юзасидан ҳисоб-китобнинг аванссиз системаси мақсадга мувофиқ бўлган ва мумкин бўлган жойларда ҳам кенг қўлланилсин.

Ишчи ва хизматчиларга иш ҳақи сақланмай қисқа муддатли отпуска берилиши устидан контроллик кучайтирилсин. Шу нарса белгилаб қўйилсинки, томонларнинг ўзаро келишувига кўра зарур бўлган ҳолларда меҳнаткашлар ана шу отпускаларни ишлаб чиқаришнинг шароитлари ва имкониятларига қараб кейинроқ ишлаб беришлари мумкин.

Меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш, меҳнатни муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникаси муттасил яхшилансин, қўл меҳнати, кам малакали ва оғир жисмоний меҳнат бутун чоралар билан камайтирилсин.

Бевосита ишлаб чиқаришда меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатишни ташкил этиш практикаси кенг оммалаштирилсин, комплекс қабул пунктлари, буюртмалар қабул қилиш столлари, ихтисослаштирилган даволаш кабинетлари ташкил этилсин ва ишдан бўш вақтларда бошқа хил хизматлар кўрсатилсин. Мактабгача тарбия болалар муассасалари тармоғини янада ривожлантиришга, умумий овқатланишни ташкил этишни яхшилашга алоҳида эътибор берилсин.

Бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар ва колхозларнинг раҳбарлари, касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари учун, шунингдек корхоналар ва ташкилотларда узоқ вақт ҳалол ишлаб келаётган кишилар учун рағбатлантириш фондлари ҳисобидан қўшимча имтиёз ва афзалликлар белгилаш практикасини кенг кўламда қўлланишлари керак. Отпускалар муддатини белгилаш, квартираларни, санаторийлар ва дам олиш уйларига путёвкаларни тақсимлаш вақтида ишчилар, хизматчилар, колхозчиларнинг меҳнат самаралари тўлиқроқ ҳисобга олинсин.

Ҳалол ишлаётган ва меҳнат интизомининг бузилишига йўл қўймаётган ишчи ва хизматчиларни рағбатлантириш мақсадида шуни белгилаб қўйишга қарор қилиндики, узлуксиз иш стажи учун шу категориядаги ходимларга қўшимча отпусканинг иккинчи ва учинчи кунлари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг 1979 йил 13 декабрдаги қарорида кўзда тутилганидек ҳар икки йилда эмас, балки ҳар йилги иш учун берилади.

СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетига, иттифоқдош ва автоном республикаларнинг Министрлар Советига, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетларига, партия органлари билан биргаликда меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш, гражданларни тезроқ ишга жойлаштириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини камайтириш ишида меҳнат масалалари билан шуғулланувчи маҳаллий органларнинг ва аҳолини ишга жойлаштириш бюроларининг ролини ошириш топширилди.

Шу нарса белгилаб қўйилдики, халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ижроия комитетлари меҳнат бўлимлари ҳузуридаги Аҳолини ишга жойлаштириш бюроси жамият эҳтиёжларини ҳисобга олиб аҳолини ишга жойлаштириш юзасидан воситачилик вазифаларини бажарадилар, гражданларнинг меҳнат қилиш, касбни, машғулотлар хилини танлашдан ҳамда ўз хоҳиши, қобилияти, профессионал тайёргарлиги, ва маълумотига мувофиқ ишлашдан иборат гарантияланган ҳуқуқини амалга оширишларига кўмаклашади.

Корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг ишчи ҳамда хизматчиларга бўлган эҳтиёжлари тўғрисида Аҳолини ишга жойлаштириш бюроси орқали аҳолини одатда хабардор қилиш мақсадга мувофиқ деб топилди.

СССР Министрлар Совети ва ВЦСПС прогулчиларга ҳамда меҳнат интизомини бошқа ашаддий бузувчиларга қарши курашни кучайтириш учун қуйидагиларни белгилаб қўйишни зарур деб топдилар:

узрли сабабларсиз прогул қилган ишчи ва хизматчиларга ўша йилнинг навбатдаги отпускаси прогул кунлари миқдорида камайтирилади, бунда отпуска икки иш ҳафтаси (12 иш куни)дан кам бўлмаслиги керак;

иш куни мобайнида узрли сабабларсиз ишда уч соатдан кўпроқ бўлмаган ишчи ва хизматчиларга прогул учун қандай жавобгарлик чоралари белгиланган бўлса, худди шундай чоралар қўлланилади;

меҳнат интизомини бузадиган, узрли сабабларсиз прогул қиладиган ёки маст ҳолда ишга келадиган ишчи ва хизматчилар уч ойгача муддат билан кам ҳақ тўланадиган бошқа ишга ўтказилиши ёки худди шундай муддат билан бошқа паст лавозимга туширилиши мумкин. Шу даврда улар ўз хоҳиши билан ишдан бўшатилмаслиги керак, меҳнат интизомини бузганлик учун бошқа ишга ўтказилган ишчи ва хизматчиларнинг шу ишни бажариш вақти эса ишдан бўшаш тўғрисидаги огоҳлантириш муддатига қўшилмайди;

меҳнат интизомини муттасил бузганлик, узрли сабабларсиз прогуллар қилганлик ёки маст ҳолда ишга келганлик учун ишдан бўшатилган ишчи ва хизматчиларга янги иш жойида мукофотлар олти ой мобайнида унинг ярми миқдорида тўланади. Ходим дастлабки уч ой мобайнида ўзининг меҳнат бурчини бажаришга ҳалол муносабатда бўлган тақдирда маъмурият касаба союз комитети билан келишиб олиб ва коллективнинг фикрини ҳисобга олган ҳолда шундан кейин мукофотларни тўла миқдорда бериш тўғрисидаги масалани ҳал этиши мумкин.

Ишчи ва хизматчиларнинг айби билан корхонага, ташкилотга, муассасага улар меҳнат бурчларини бажариш чоғида етказган зарар учун, шу жумладан брак маҳсулот ишлаб чиқарганлиги учун уларнинг моддий жавобгарлигини ошириш мақсадга мувофиқ деб топилди. Етказилган бундай зарар маъмуриятнинг фармойишига кўра, ходимнинг иш ҳақидан ушлаб қолиш йўли билан бевосита етказилган ҳақиқий зарар миқдорида ундириб олинади; аммо ушлаб қолинган пул ходим ўртача ойлик иш ҳақининг учдан бир қисмидан ошмаслиги керак. Ходим ушлаб қолинадиган ҳақ ёки унинг миқдорига рози бўлмаган тақдирда меҳнат низоси унинг аризасига биноан қонунларда кўзда тутилган тартибда кўриб чиқилади.

Қарорда ишга маст ҳолда келишни ёки иш жойида спиртли ичимликлар ичишни меҳнат интизомининг жуда қўпол бузилиши деб ҳисоблаш кераклиги таъкидланган. Бундай ҳолларга қарши курашда ишга маст ҳолда келаётган ишчи ва хизматчиларнинг интизомий ҳамда моддий жавобгарлиги оширилди. Шу муносабат билан:

ишчи ва хизматчининг маст ҳолда ишга келиши маъмуриятнинг ташаббуси билан меҳнат шартномасини бекор қилиш учун мустақил асос деб белгилаш;

ишчи ва хизматчиларнинг айби билан маст ҳолдаги ходимнинг ҳаракати сабабли корхонага, ташкилотга, муассасага зарар етказилган тақдирда улар етказган зарарнинг ҳаммаси миқдорида моддий жавобгар эканликлари кўзда тутилади. Жазо суд орқали ёки қонунларда белгиланган бошқача тартибда берилади.

Узрли сабабларсиз ўз хоҳишига кўра ишдан бўшаган тақдирда қуйидагиларни белгилаб қўйиш ҳам мақсадга мувофиқ деб топилди:

ишчи ва хизматчилар номаълум муддатга тузилган меҳнат шартномасини бу ҳақда маъмуриятни икки ой олдин ёзма равишда огоҳлантириб қўйиб, бекор қилиш ҳуқуқига эгадирлар;

ишдаги узилиш уч ҳафтадан ошмаган тақдирда узлуксиз иш стажи сақлаб қолинади.

Корхоналар, ташкилотлар ва муассасаларнинг раҳбарларига ишчи ва хизматчиларни ишдан бўшатиш ҳамда ишга қабул қилиш билан боғлиқ ҳужжатларни расмийлаштириш муддатларини қисқартириш юзасидан зарур чораларни кўриш топширилди.

Қарорда олий, ўрта махсус ўқув юртлари ва ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққан кишиларни тақсимлаш ҳамда улардан фойдаланишнинг мавжуд тартибида жиддий камчиликлар борлиги қайд этиб ўтилади. Бу кадрлардан ҳамиша ҳам уларнинг ўз малакасига мувофиқ фойдаланиляпти, деб бўлмайди, улар учун жойларда кўпинча тегишли ишлаб чиқариш ва уй-жой-маиший шароитлар яратиб берилмаяпти.

СССР Госпланига, СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетига, СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига, СССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетига ВЦСПС ҳамда СССР Юстиция министрлиги билан биргаликда тегишли таклифларни олти ой муддат ичида ишлаб чиқиб, СССР Министрлар Советига тақдим этиш топширилди.

Иттифоқ колхозлар кенгашига ушбу қарорга мувофиқ колхознинг намунали Уставига ҳамда колхоз аъзоларининг меҳнатини тартибга солувчи бошқа ҳужжатларга қўшимча ва ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги масалани кўриб чиқиш тавсия этилди.

Пўлат магистраллар меҳнатчиларининг байрами

Темирйўлчилар доимо меҳнат вахтасида турибдилар. Мамлакат транспорт системасининг асосий бўғинларидан бири пўлат магистраллар конвейери иш маромини бир дақиқа ҳам сусайтирмайди.

Темирйўлчилар ўз байрамлари арафасида ҳам ҳар куни завод ва қурилишларга юкларни ташиб бериш, янги ғалла ҳосилини, узлуксиз пассажирларни ташиш ташвиши билан яшамоқдалар. Тармоқ ўз байрамини яхши натижалар билан кутиб олди. Шу йилнинг етти ойи мобайнида пассажирлар ва юк ташиш плани муддатидан илгари бажарилди, топшириққа қўшимча равишда 25 миллион тонна юк ташилди. Бу эса ўтган йилги кўрсаткичлардан анча кўп.

Темирйўлчилар кунига бағишланган тантанали йиғилиш иштирокчилари пўлат магистраллар ишини КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумлари қарорлари асосида янада пухтароқ, самаралироқ қилиш, беш йиллик топшириқларининг ҳеч сўзсиз бажарилишига қандай қилиб эришиш кераклиги тўғрисида гапирдилар. Йиғилиш 5 август куни Москвада Давлат марказий концерт залида бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев, КПСС Марказий Комитети транспорт ва алоқа бўлими мудири К. С. Симонов, ВЦСПС раиси С. А. Шалаев, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари президиумга чиқдилар.

Йўллар министри Н. С. Конарев доклад қилди.

Пўлат магистраллар меҳнаткашлари ички резервлардан фойдаланиб, меҳнат ва ижрочилик интизомини ошириб, тиғиз топшириқларни ва шу йилнинг юксак социалистик мажбуриятларини, умуман беш йилликни шараф билан бажариш учун бутун куч, тажриба ва билимимизни бағишлаймиз, деб ваъда бердилар.

(ТАСС).

* * *

Ўзбекистон жамоатчилиги пўлат магистраллар меҳнаткашларининг байрами — Бутуниттифоқ темирйўлчилар кунини нишонламоқда. Ўрта Осиё темир йўлининг кўп минг кишилик коллективи беш йилликнинг учинчи йилида шонли санани катта муваффақиятлар билан кутиб олди: йил бошидан бери пландан ташқари 700 минг тоннадан ортиқ халқ хўжалик юклари ташилди. Транспортда тартиб ва уюшқоқликни кучайтириш, янги техникани ва илғор меҳнат методларини жорий қилиш соҳасида собитқадамлик билан бажарилган ишлар бунга ёрдам берди. 5 август куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилишда таъкидлаб ўтилганидек, эришилган муваффақиятлар олға қараб янги қадам қўйиш учун, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми темирйўлчилар олдига қўйган вазифаларни пухта бажариш учун кучга-куч, ғайратга-ғайрат қўшмоғи керак.

Йиғилишда Ўрта Осиё темир йўлининг бошлиғи А. М. Қодиров доклад қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ОРБИТАДАН ЯНГИЛИКЛАР

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 5 август. (ТАСС). Владимир Ляхов билан Александр Александров космосда қирқ кундан бери ишламоқдалар.

Ўтган ҳафтада илмий тадқиқотлар программаси технологик ва биологик экспериментларни, Ер атмосфераси юқори қатламларини ўрганиш ва зарядланган зарра оқимларини қайд этишни, техник экспериментлар ва экипажни тиббий контрол текшириб кўришларни ўз ичига олди.

«Кристалл» электр билан иситиш печида икки марта эритма олинди.

Экипаж космик материалшунослик программаси доирасида «Электротопограф» аппарати ёрдамида очиқ космик фазо факторларининг юпқа плёнка қопламига таъсир этишини тадқиқ қилишга доир биринчи туркум экспериментларни бажарди.

Киши бошқарадиган учишлар практикасида илк бор қўлланган электротопография методи турли конструкцион материалларнинг ҳолатини бевосита станция ичида аниқлашга ҳамда узоқ вақт ер атрофи орбиталарида бўлувчи космик аппаратларнинг сиртини вақти-вақти билан контрол қилиб туришга имкон беради.

Орбитал комплекс Бразилия магнит аномалияси районлари устидан учаётган пайтида ихчам «Елена» гамма телескопидан фойдаланган ҳолда гамма нурланиш бир неча цикл ўлчанди.

Биологик тадқиқотлар программасига биноан «Оазис» ва «Светоблок» установкаларида экспериментлар давом эттирилмоқда.

Бугун «Кристалл» ва «Электротопограф» технологик экспериментларини ўтказиш, атроф-муҳитни ўрганиш программасига мувофиқ визуал кузатишлар олиб бориш, «Елена» гамма телескопи билан ишлаш мўлжалланган.

Орбитадан олинган докладлар ва телеметрик информация маълумотларига кўра, учиш программаси муваффақиятли бажарилмоқда.

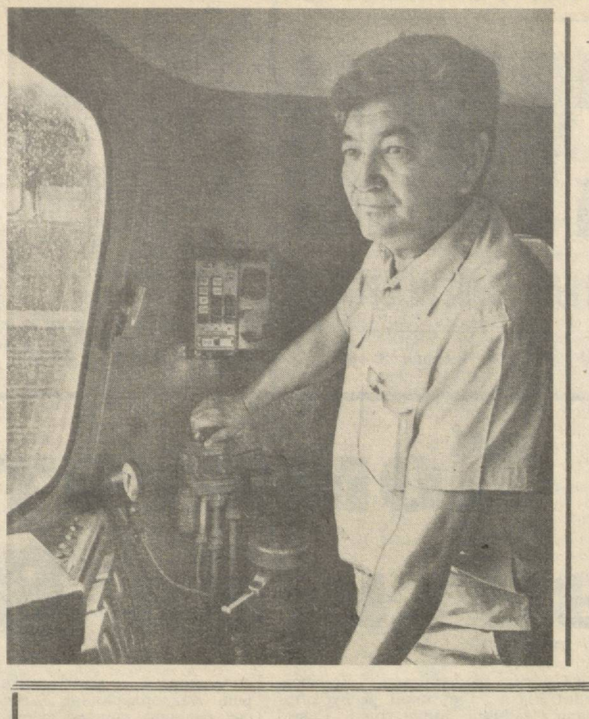

Касаба союз ҳаёти

БРИГАДА ПУДРАТИ—ИШНИНГ ҚУДРАТИ

ФАРҒОНА. Бу ерда Ўзбекистон ССР Уй-жой ва коммунал хўжалиги министрлиги ремонт қурилиш ташкилотларида бригада пудратини жорий этиш самарадорлигини оширишга бағишланган республика семинар-кенгаши бўлиб ўтди. Ҳозирги пайтда тармоқ бўлинмаларида бригада пудрати тобора кенг жорий этилмоқда. Натижада фақат бир йилдагина айрим бригадаларда меҳнат унумдорлиги 13—15 процент ошди. Ўтган олти ойда пудрат бўйича бажарилган ремонт-қурилиш ишларининг ҳажми 2,3 миллион сўмга етди.

Шунга қарамай, семинарда янада унумлироқ, самаралироқ ишлашга тўғаноқ бўлиб турган муаммолар ҳусусида фикр юритилди. Ремонт-қурилиш трестларининг раҳбарлари, «Оргтехстрой» тресги ходимлари, касаба союз активлари бу ҳақда атрофлича фикрлашиб олдилар. Семинар-кенгашда планлаштиришни такомиллаштириш, ишлаб чиқаришни пухта тайёрлаш, материал етказиб бериш ва хўжалик ҳисобидаги бригадаларда меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш йўли билан иш вақтидан оқилона фойдаланишни яхшилаб боришга катта эътибор берилди.

САМАРҚАНД. Фонис Файрузов бошлиқ бригада коллектив пудрат бўйича ишлай бошлаганига саккиз йилдан ошди. 22-бирламчи ремонт-қурилиш бошқармасида бу коллектив социалистик мусобақада муттасил пешқадамлик қилиб, хўжалик ҳисоби асосида иш ташкил этилган бригадаларнинг республика конкурсида икки маротаба совринли ўринларни эгаллади. Юбилей йилида Ф. Файрузов бригадаси объектларда 47 минг сўмлик иш бажарди. Белгиланганидан 5,3 минг сўм кўп маблағни тежаб қолди. Барча ишлар муддатидан 13 кун илгари бажарилди. Ҳозирги пайтда бу бригаданинг ҳар бир аъзоси бошқармадаги қурувчиларнинг ўртача иш унумидан 4,2 процент кўпроқ иш бажармоқда. Бунга, аввало, ҳар бир ремонтчининг бутун бригада фаолиятининг пировард натижасини яхшилашдан манфаатдорлигини ошириш ҳисобига эришилмоқда.

МАРҒИЛОН. Ремонт-қурилиш бригадасида меҳнат қилиш камида икки касбни эгаллаб олиш демакдир. Чунки, пудрат усулидаги бригадаларда аралаш касбларни эгаллаб олмаслик, меҳнат унумини ошириш резервлари тўла ишга солинмаслигига олиб келади. 55-Марғилон ремонт-қурилиш бошқармасининг хўжалик ҳисобида ишловчи бригадасига бошчилик қилаётган Боқижон Йўлдошев беш хил касбни эгаллаб олган. Аслини олганда у бутун бошли бир уйни мустақил равишда қуриб тиклаши ва одамлар қўлига квартираларнинг калитларини топшириши мумкин. Чунки унинг ўзи ғишт теради, дурадгорлик ва сувоқ ишларини бажаради. Ҳар беш касб бўйича Йўлдошев юқори разрядга эга.

Бироқ Боқижон фақат қўли гул қурувчигина эмас, у моҳир ташкилотчи ҳамдир. Йўлдошев ўн йилдан буён бошқариб келаётган бригада коммунистик меҳнат коллективи номини олишга сазовор бўлган. Коллектив муттасил юқори кўрсаткичларга эришиб келмоқда. Бунда ҳам хўжалик ҳисоби қўл келмоқда. Мана икки йилдирки, ремонтчилар пудрат усулида ишлашмоқда. Олти ойлик план 15 процент ортиғи билан бажарилди. Пухта интизом, маҳорат ва талабчанлик бригадада иш вақтини бекор ўтказмасликка, юксак унум билан ишлашга имкон бераётир.

Л. РАЗУВАЕВА.

БУГУН—ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КУНИ

ЭКОНОМИКАНИНГ ҚОН ТОМИРИ

Халқимиз темир йўл транспортини ҳақли равишда хўжаликнинг қон томири деб атайди. Зотан у экономиканинг барча бўғинларини, мамлакатимизнинг барча регионларини бир бутун қилиб бирлаштиради. Ҳар куни ишлаб чиқарилаётган жуда кўплаб турли хил маҳсулотларни ўз вақтида ва исроф қилмай истеъмолчиларга етказиш — умумдавлат аҳамиятига эга бўлган катта вазифа. Темир йўл транспорти иши самарадорлигини ошириш — халқ хўжалигини янада юксалтиришнинг, КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли бажаришнинг муҳим омилидир. Темир йўлларда юк ташишни кўпайтириш ва уларнинг вагонларни ўтказиш имкониятини кенгайтириш мақсадида пўлат магистралларни техникавий қайта қуроллантириш изчиллик билан амалга ошириляпти. Мавжуд ҳаракат составлари кенг кўламда модернизация қилинмоқда. Йўл хўжалиги яхшиланмоқда. Юкларни контейнерларда ташиш ривожлантириляпти. Бошқаришнинг автомат системаси жорий қилинаётир.

СССР Озиқ-овқат программаси темир йўл транспорти ходимлари олдига масъулиятли вазифаларни қўйди. Агросаноат комплекси тармоқларига хизмат кўрсатишни такомиллаштириш, қишлоқ хўжалиги юклари ва озиқ-овқат моллари ташишда ишлатиладиган вагонлар парки структурасини яхшилаш билан боғлиқ тадбирларни амалга ошириш лозим. КПСС Марказий Комитети ноябрь (1982 йил) ва июнь (1983 йил)Пленумлари темир-йўл транспорти ходимларидан барча халқ хўжалик юкларини белгиланган манзилларга тўхтовсиз, аниқ маромда етказиб беришни таъминлашни талаб қилди. Темирйўлчилар белгиланган программани муваффақиятли амалга оширмоқ учун ишлаб чиқаришнинг янгидан янги резервларини қидириб топмоқдалар ва ҳаракатга келтирмоқдалар. Улар вагонлардан фойдаланишни ташкил этиш даражасини муттасил ошириб боришяпти, мавжуд транспорт воситаларидан фойдаланиш самарадорлигини ўстиришяпти. Илғор коллективлар тажрибасини кенг жорий қилишяпти. Шуниси қувончлики, мамлакатимиз темир йўл коллективларида, жумладан Ўрта Осиё темир йўли ва унинг Ўзбекистон территориясида жойлашган бўлинмаларида москвалик темир йўлчилар билан саноат корхоналари ҳамда қурилиш ташкилотлари коллективларининг ташаббуси кенг ёйиляпти. Москваликлар йўлга чиқариладиган барча вагонлар ва контейнерларнинг соз ҳолда бўлишини таъминлаш мажбуриятини олишди. Уларнинг ватанпарварлик ҳаракатига КПСС Марказий Комитети юқори баҳо берди.

Ўрта Осиё темир йўлчилари барча ҳамкасабалари қатори ўзларининг анъанавий байрамларини меҳнатда дурусг кўрсаткичлар билан кутиб олмоқдалар. Масалан шу йилнинг биринчи ярмида юк обороти плани 108 процент адо этилди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан бу кўрсаткич 14,6 процент кўпайди. Халқ хўжалик юкларини жўнатиш топшириғи ҳам муваффақиятли адо этилди. Етти ойлик натижалар чакки эмас. Бироқ, ютуқлар билан чегараланиб қолмаслик лозим. Республикамиз темир йўлчиларининг ҳозирги бутун диққат-эътибори юк вагонлари оборотини тезлатишга, вагонлар ва локомотивларнинг ўртача суткалик иш унумини оширишга қаратилган. Бўлинмаларда вагонларнинг бекор туриб қолишига, уларнинг чала тўлдирилишига йўл қўймаслик, темир йўл станцияларидан юклар ўз вақтида олиб чиқиб кетилиши учун ўзаро социалистик мусобақа авж олдириляпти. Бу меҳнат беллашуви пешқадамлари орасида Тошкент тепловоз депосининг коллективи ҳам бор.

Суратларда: депонинг илғор тепловоз машинистларидан Диловор Фозилов (ўнгда) ва унинг ёрдамчиси Мухторхон Пошшахонов.

В. Сироткин фотолари.

ХУШХАБАРЛАР

ЯНГИ КОРХОНА

Чимбой районидаги «Гигант» совхози саноат комплексида йилига 36 минг тонна маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган омухта ем тайёрлайдиган катта завод бунёд этилмоқда. Автоном республикада омухта ем саноатини ривожлантиришга катта эътибор берилаётганлиги ана шундай корхоналарнинг кўплаб вужудга келишига имкон бераётир. Натижада ўн биринчи беш йилликда чорвачилик учун тўйимли аралашмалар ишлаб чиқаришни уч баравар кўпайтириш мўлжалланаётир.

ДАСТЛАБКИ МАҲСУЛОТ

Сурхондарё областида бунёд этилган янги керамзит заводи истеъмолчиларга дастлабки маҳсулотини жўнатишга муваффақ бўлди. Бу корхона Шўрчидаги Бандихон гил кони яқинида қурилди. Керамзит олиш учун ана шу табиий хазина хом ашёсини сунъий йўл билан бойитиш талаб қилинмайди.

Йилига 50 минг кубометр керамзит шағали ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган бу корхонада барча технология жараёнлари механизациялаштирилган ва автоматлаштирилган.

ТЮМЕНЬ ЛАВҲАЛАРИ

ТРАССАДАН УЗОҚДА

Телефон жиринглади. Майин, ширали, аммо жуда таниш овоз.

— Салом, мен Ғафуржонман. Бугун эрталаб Тюмендан келувдим. Бир кўришиб ўтай деб...

Бу ўша Ғафуржон, Ғарбий Сибирнинг қоқ белида, бориш анча мушкул бўлган Няхдан беш чақирим наридаги посёлкада кўришганимиз, қалин чангалзор ўрмон ва ботқоқликларни оралаб ўтган мувақҳат йўлдан минг бир азоб билан бўлажак трассанинг навбатдаги нуқтасигача бирга борган Ғафуржон Валиев эди.

Олисдаги Тюмень областига хизмат тақозоси билан бориб, шу ерда янги автомобиль йўли қураётган «Узтюмендорстрой» тресги ишчиларининг иши билан танишиб юргандим. Ярим ойча олдин янги участкага бир группа йўлсозлар десант қилиб ташланганини эшитиб, ўша ёққа боришга жазм қилдим.

— Анча қийналиб қоласиз, — трест бошқарувчисининг ўринбосари Руслан Раимқулов огоҳлантириб деди. —Айланма мувақҳат йўлини ҳисобга олмаганда, умуман уёқларга ҳозирча йўл йўқ, — сўнг у бир оз ўйланиб тургач, қаёққадир телефон қилиб «Валиевни чақириб юборишни» сўради. Сўнгра гапида давом этди. —Агар ниятингиз қатъий бўлса, сизга бир ҳамроҳ бераман, ўзи инженер, касаба союз ташкилотининг раиси. Шу ўн беш кунда уёқларга уч марта бориб келган.

Эшикдан ўрта бўй, миқти гавдали, истараси иссиқ йигит салом бериб кириб келди. Руслан Исломович уни ўрнидан туриб кутиб оларкан, таништирди:

— Ғафуржон деганим шу йигит. Тайгадаги ҳамма сўқмоқларни беш қўлидек билиб олган. — Унинг овозида Валиевга нисбатан қандайдир меҳр ва ҳурмат сезилиб турарди. — Ғафуржон ҳатто ўрмонда чиққан ёнғинни ўчиришда алоҳида қаҳрамонлик ҳам кўрсатган, — деди-да, мийиғида кулиб, Валиевга юзланди. — Гап бундай, раис. меҳмон билан яна бир марта янги участкага бориб келишингга тўғри келади. Йўл-йўлакай ўз ишларингни ҳам битириб келарсан. Аммо йўлга саҳарлаб чиқмасанглар, кечикиб қолишинглар мумкин.

...Одам одам билан йўлда яхшироқ танишаркан. Эрта тонгда кедр ва қарағайларнинг қоқ белигача чулғаб олган туман ичида йўқолиб кетган ўйдим-чуқур йўлдан борарканмиз, суҳбат ўз-ўзидан «Узтюмендорстрой» тресги қурувчиларининг турмуши ва меҳнатига келиб тақалди.

— Асосий посёлкамизни кўргандирсиз, — Ғафуржоннинг овозида, аллақандай фахрланиш ҳис-туйғулари сезилиб турарди. — Биздаги шароит Няхда ҳам йўқ. Икки ва бир қаватли уйлар, фақат Ўзбекистондан олиб келинадиган саноат моллари ва озиқ-овқат билан савдо қилинадиган магазинлар, клуб, ўзбекча ошхона... Аммо, «Офтоб» болалар боғчасини посёлкамизнинг ҳақиқий фахри десам янглишмайман.

...Трест бошқарувчисининг ўринбосари Руслан Райимқулов билан кечагина суҳбатлашганимизда у ҳам гап қурувчиларнинг турмуш шароитини яхшилаш борасида қилинаётган ишларга бурилганида шу ҳақда ғоят тўлқинланиб сўзлаб берган эди. Ҳозир унинг ҳикоясини яна бир бор эсладим.

«Узтюмендорстрой» трестида ишлаётган кишиларнинг асосий қисми Няхдан сал наридаги база посёлкасида яшайди. Бу посёлкани шу уч йил ичида қурувчиларнинг ўзлари бунёд қилдилар. Ҳар куни эрталаб улар шу ердан тресса бўйлаб иш жойларига жўнаб кетишади. Бу ерда турли ишлаб чиқариш ва маиший хизмат корхоналари ҳам жойлашган. Лекин посёлканинг қоқ ўртасидан ўтадиган асосий кўчадаги энг яхши уйлардан бирини эгаллаган болалар боғчасини «Офтоб» деб аташган. Умуман посёлкада болалар алоҳида мавқега эга десак янглишмаймиз. Бу ерда шароит нақадар қийин бўлмасин болаларнинг ана шу қийинчиликни ҳис қилмасликлари учун трест коллективи қўлидан келган ҳамма ишларни қиляпти.

Трест маъмурияти йўл қурилиши планларининг вақтида бажарилишига қандай эътибор бераётган бўлса, қурувчиларнинг турмуш шароитига ҳам шундай эътибор билан қараяпти. Биринчи галда уларнинг таъминоти яхши йўлга қўйилди. Кишилар хоҳлашса нонушта, тушлик ва шомликни ошхонада қилишиб, ёки овқатни уйида тайёрлаши, хоҳлашса ОРСнинг «Дорожник» магазинидан масаллиқлар харид этиши мумкин. Бу ерга самолёт ва вагонларда Ўзбекистондан янги сабзавот, ҳўл мева, узум келтириб туришади. Қурувчиларнинг маданий-маиший шароитини яхшилаш билан трест касаба союз ташкилоти шуғулланади. Демак, комитет раиси Ғафуржон Валиевнинг ана шу ҳақда ғоят фахрланиб гапирганида жон бор эди.

...Машина ўйдим-чуқур йўлдан (агар уни йўл деб аташ мумкин бўлса) чайқалиб-чайқалиб, аммо жуда имиллаб борарди. Аслида бу йўллардан фақат оғир тракторлар билангина юриш мумкин эди. Чиндан ҳам у ер-бу ерда узундан-узоқ қувурларни ҳартумида кўтариб ёмғир ювган хандақларга жойлаштириб бораётган махсус тракторлар дуч келар, Ғафуржон ҳар гал устбоши қорамой тегиб унниқиб кетган ишчилар билан қуюқ саломлашиб ўтарди.

— Ғафуржон ўрмондаги ёнғин воқеасини гапириб берсангиз, — деб илтимос қилдим ундан. — Кеча Руслан Исломович бу воқеанинг учини чиқарган эди-ю, аммо гапни бўлиб қўйганди.

Ғафуржон чайқалиб бораётган машина ўриндиғи туткичидан маҳкам ушлаганича бир оз ўйланиб турди-да, сўнг аста ҳикоя қила бошлади.

* * *

Ёмғирсиз июль ойи эди. Увада булутлар ўт-ўланни қуриб, қовжираб ётган ерга ола-чалпак соя ташлаган. Иссиқ нафасни қайтарадиган давр. Кутилмаганда Октябрскдан радиограмма олинди: «Базаларингиздан 24 километр нарида шарқ томондаги ўрмонда ёнғин чиққан. Тезлик билан ўтни ўчириш чорасини кўришингизни илтимос қиламиз. Радикульцев В. Ф. Райком секретари».

Трест бошқарувчиси Руслан Исломовичнинг хонасида шошилинч мажлис бўлиб, ўт чиққан квадратга десант қилиб ташланадиган кишиларнинг рўйхати белгилаб олинди. Орадан кўп ўтмай, посёлка чеккасидаги майдонга рация орқали Урай шаҳридан чақирилган вертолёт келиб қўнди.

— Ўттиз кишилик группага сиз бошчилик қиласиз,— деб тайинлади Р. Райимқулов касаба союз ташкилотининг раиси Ғафуржон Валиевга. — Бир неча кунга етадиган озиқ-овқат, сув, ер қазийдиган асбоб-анжомларни олинглар.

Бир оздан сўнг вертолёт 30 нафар йигитни олиб Шарқ томонга учиб кетди. Эгнига брезент жома, бошига каска кийган йигитларнинг кўзи юмалоқ ойна орқали пастга — тайгага қадалган, вертолёт остидан поёнсиз ям-яшил ўрмон ва ботқокликлар ўтиб борар, у ер-бу ерда геологларнинг пармалаш ускуналари кўзга ташланиб қоларди. Бора-бора манзара ҳам ўзгара бошлади. Тайганинг қалин туман босгандек кўкиш парда қоплаб олди. Ҳадемай, қоп-қора тутун ортида ловуллаб ёнаётган олов ҳам кўринди.

— Ёнғин, ўрмон ёняпти! — учувчи бармоғини ниқтаб кўрсатаркан, моторнинг гувуллашини босиб бор овози билан қичқирди. Шамол узун тасма сингари ялтираб ётган жилға томондан эсмоқда эди. Уёқларда ўрмон куйиб жизғанаги чиқиб кетган, ёнғин илондек буралиб янги-янги дарахтларни домига тортар, чеки-чегараси йўқдек кўринган икки ботқоқлик орасидаги торгина бўйинга тобора яқинлашиб келмоқда. Ғафуржон олов шу бўйиндан ўтиб олса борми, тамом, уни ўчириш у ёқда турсин, ҳатто тўхтатиш ҳам амри маҳол бўлиб қолишини тушуниб турарди. Шу сабабли учувчига нариоқдаги яланглик қа қўнишни илтимос қилди.

— Биз шу бўйиндан траншея қазиб оловнинг йўлини тўсамиз, сен эса базадан бизларни олиб кетгани эртага келсанг ҳам бўлаверади.

Бир зумда белкурак, арра, озиқ-овқат ва сув тўла канистрларни вертолётдан олиб тушишди. Ғафуржон ўттиз йигитни ботқоқлик орасидаги тор жойга занжир қилиб тизди-да, йигирма метр кенгликда саёзгина траншея қазиб, тупроғини ёнғин домига олиши мумкин бўлган ўт-ўланлар устига итқитишни, траншея ўтадиган жойдаги дарахтларни ағдариб нариоққа элтиб ташлашни буюрди.

Вақт ўтгани сари нафас олиш ҳам қийинлашиб борарди. Ўрмонни қоплаб олган тутун томоқни ачиштирар, ёз иссиғига ёнғин ҳарорати ҳам қўшилиб атроф тандирдек қизиб кетган эди. Оловнинг дами яқинлашгани сари чидаш ҳам қийинлашиб қолди.

— Дўзох-а, дўзох! — сочи пешонасига ёпишиб, манглайидан қуйилаётган тер кўзларини ачиштирса ҳам жаҳл билан тупроқ отишда давом этаётган Андрей Губер ёнидаги Михаил Исаевга тўнғиллади. — Ўрмонга ўт тушса ҳўл-қуруқ баравар ёнади деганлари рост экан.

Ғафуржон ҳам юз-кўзидан тер қуйилиб тинмай тупроқ отар, жомасининг орқа томони ҳўл бўлиб қорайиб кетганди. Ундан нарида Станислав Мороховский ака-ука Гамир ва Фонил Ибрагимовлар билан ишларди. Бу йигитларнинг ҳаммаси қурилиш бошқармасида энг тажрибали ишчилардан ҳисобланишарди. Руслан Исломович радио орқали сўзлаб ёнғинни ўчириш учун ўттиз нафар киши кераклигини эълон қилганида, идорага энг аввало мана шулар етиб келишган эди.

20 метр кенгликдаги қоп-қора камар энди икки ботқоқлик ўртасида чўзилиб кетганди. Бир зумлик хордиқдан сўнг Ғафуржон йигитларни яна оёққа турғазди. Ёнғин дақиқа сайин яқинлашиб келмоқда эди. Иссиққа энди ортиқча дош бериш мумкин бўлмай қолган бўлса-да, ўттиз нафар кишининг кўзи буралиб-буралиб ёнаётган оловга қадалган эди. Мана, ниҳоят қора камарнинг нариёғидаги дарахтлар ҳам лов этиб ўт олиб, аланганинг тили осмонга ўрмалади. Ўрмалади-ю, кейин домига тортишга бошқа луқма тополмаган аждарҳодек дами аста-секин ўчиб таноби тортила бошлади. Ҳамма ёғини қурум босган, юз-кўзи қорайиб, фақат кўз ва тишлари ялтираб, оёқда зўрға турган йигитлар ёнғиннинг дами ўчганини кўриб ёш боладек суюниб, дам кулиб, дам қичқириб сакрашар, ўмбалоқ ошишарди. Ҳар нарсанинг чеки-чегараси бўлади. Ниҳоят, йигитларнинг ҳоври ҳам аста-секин пасайди. Атрофни тун пардаси чулғаб олган бўлса ҳам, ўрмон ичи ҳали ёп-ёруғ, учқунлар чарсиллаб атрофга отилар, ботқоқ суви буғланиб ётарди. Ғафуржон ҳар эҳтимолга қарши тунда навбатчилик қиладиган кишиларни тайинлаб, қолганларни дам олишга буюрди.

* * *

— Биласизми, мен ҳар гал бирон мушкул аҳволга тушиб қолганимда ёки бирор қийин вазифани ҳал қилишга тўғри келганида бурноғи йили рўй берган мана шу ёнғин воқеасини эслайман, — ҳикоясига якун ясаркан, йўлнинг икки чеккасидаги қалин ўрмондан кўз узмай Ғафуржон гапида давом этди. — Ўша воқеа менинггина эмас, ёнғинни ўчиришда қатнашган ҳар бир киши учун ҳам бир синов, тўғриғи ҳаётда учраб турадиган қийинчиликларни бартараф қилишнинг мезони бўлиб қолди.

Сирасини айтганда, кимсасиз тайга чангалзорларида йўл қуриш учун отланиб, шу ерда яшаб, меҳнат қилаётган кишиларнинг ҳар бир кун, ҳар бир дақиқасини мардлик, жасорат мезони десак янглишмаган бўламиз. Чунки улар ана шу қийинчиликларга қарамай юрак амри билан ўзларининг интернационал бурчларига содиқ қолиб, шу ерда меҳнат қилишяпти, меҳнат қилганда ҳам қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб ҳалол меҳнат қилишяпти. Ғафуржон Валиев ҳам ана шу минглаб кишиларнинг бири. У олдин Чорвоқ ГЭСи қурилишида участка бошлиғи бўлиб ишларди. Иссиқ ўрнини, яхшигина уй-жойини ташлаб, оиласи билан биринчилар қаторида Няхга келиб тушди. Турмуш ўртоғи Мунирахон ҳам шу ерда йўл қурилиши соҳасида инженер. Бундоқ қараганда уларнинг шу пайтгача инсон қадами теғмаган ерларга кўчиб келиб ишлаши жасорат бўлиб кўринса ҳам, аммо, минглаб кишиларнинг кўрсатаётган қаҳрамонона иши орасида уларнинг жасорати билинмай қолади. Ҳа, Ғафуржон ва Мунирахонлар минглаларнинг бири. Улар ўзларига топширилган вазифасини сидқидиллик билан бажармоқдалар.

* * *

...Эшик очилиб, жилмайганича Ғафуржон кириб келди.

— Мактаб ўқувчиларини Тошкентга — пионерлар лагерига олиб келгандим, — деди у кўришаркан. — Эртага қайтиб кетмоқчиман. Шунга бирров кўришиб ўтай дегандим.

У сира ўзгармабди. Ҳамон ўша тортинчоқлиги, ҳамон ўша камтарлиги...

Рафиқ ТУРСУНОВ,
Нях—Тюмень—Тошкент.

ЖУРНАЛИСТ ЁН ДАФТАРИДАН

ИНСОН ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК

Совет кишиси тўғрисида, унинг турмуш даражасини бутун чоралар билан ошириш ҳақида доим ғамхўрлик қилиш — Коммунистик партия билан Совет давлатининг ҳамиша диққат марказида турибди. СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг халқ истеъмол моллари ва савдо-сотиқ масалалари билан шуғулланувчи комиссияларининг 5 августда ўтказилган қўшма мажлисида шу ҳақда гап борди. СССР Кўмир саноати министрлигининг КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми талаблари асосида шу соҳадаги ходимларнинг умумий овқатланишини яхшилаш ҳамда уларни озиқ-овқат маҳсулотлари билан тўлароқ таъминлаш учун корхоналар ва ташкилотлардаги ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш соҳасидаги ишлари таҳлил этилди.

Масалани ўрганиб чиқиш вақтида депутатлар РСФСР, шунингдек Қозоғистон ССР, Грузия ССР ва Ўзбекистон ССРнинг асосий кўмир ҳавзаларидаги ишларнинг аҳволи билан танишиб чиқдилар. Украина ССР, Қирғизистон ССР ва Тожикистон ССР Министрлар Советларидан, бир қанча министрлик ва идоралардан олинган материаллар кўриб чиқилди.

Депутатлар тайёрлов комиссиясининг раҳбари А. И. Криловнинг ва СССР кўмир саноати министри ўринбосари Ф. Ф. Кузюковнинг докладларида, депутатларнинг нутқларида таъкидлаб ўтилганидек, СССР Кўмир саноати министрлиги системасида тармоқ меҳнаткашларининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини қондириш соҳасида анча иш қилинмоқда. 1982 йилда ёрдамчи хўжаликларнинг сони шундан аввалги йилдагига нисбатан кўпайди. Эндиликда ҳар икки корхонанинг бирида шундай хўжаликлар бор.

Кўмир саноати министрлиги системасидаги ёрдамчи хўжаликлар гўшт, сабзавот, дон, картошка, сут ва тухум етиштириш бўйича министрликлар ва идораларнинг ёрдамчи хўжаликлари орасида етакчи ўринларнинг бирини эгаллаб турибди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаб берувчи ва сабзавот консервалари, колбаса ва кондитер маҳсулотлар, алкоголсиз ичимликлар ишлаб чиқарадиган, балиқ маҳсулотлари тайёрлайдиган 200 дан ортиқ корхона ташкил этилди.

Шу билан бирга комиссияларнинг мажлисида СССР Кўмир саноати министрлиги системасидаги ёрдамчи қишлоқ хўжаликларини ривожлантириш соҳасидаги ишларда муайян камчиликлар ва фойдаланилмаётган имкониятлар борлиги ҳам таъкидлаб ўтилди. Ишлаб турган ходимларни озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш, тармоқнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш учун керакли резервлар тўла ҳисобга олинмаган. Кейинги йилларда бир қатор қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ҳажмларининг қисқартирилишига йўл қўйилди. Хўжаликларга бириктиб берилган ерлардан ва мавжуд техникадан ҳамиша самарали фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Чорва молларни боқиш учун озиқ-овқат чиқиндиларини тўплаш ва улардан фойдаланиш суст уюштирилган. Тежамкорлик, маҳсулот таннархини камайтириш, ишлаб чиқариш рентабеллигини ошириш соҳасидаги ишлар лозим даражада кенг йўлга қўйилган эмас.

Комиссиялар ўз қарорида камчиликларни тугатишга, ёрдамчи хўжаликларни янада ривожлантиришга, бу хўжаликларда озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кескин суръатда кўпайтириш учун ички резервларни сафарбар қилишга қаратилган тадбирларни белгиладилар.

(ТАСС).

СОВЕТ ЖАМОАТЧИЛИГИ АНТИСИОНИСТ КОМИТЕТИНИНГ БАЁНОТИ

Ал-Халил шаҳридаги мусулмонлар коллежига босқинчиларча ҳужум қилган Исроил сионистларининг янги жинояти совет кишиларини қаттиқ ғазаблантирди. Бу ерда уч киши ўлдирилди ва қирққа яқин киши жароҳатланди. Шу кунларда совет жамоатчилигининг антисионист комитети номига олинаётган юзларча хатларда қаҳр-ғазаб туйғулари ифода этилган. Бу хатларда Тель-Авивнинг янги хунрезлиги қатъиян қораланади.

Совет халқлари кўп миллатли оиласининг вакиллари бўлмиш бу хатларнинг муаллифлари тўла асос билан шуни таъкидлайдиларки, сионист раҳбарларнинг методлари нацист жаллодларнинг жиноятларидан жуда кам фарқ қилади. Неча ўн миллионлаб кишилар, шу жумладан, миллионларча яҳудийлар ҳам фашист жаллодларнинг қурбони бўлган эди. Гитлерчи жаллодлар каби улар ҳам бегуноҳ хотин-қизларни, кексаларни ва болаларни отмоқдалар, қамоқ лагерларини вужудга келтирдилар, бошқа давлатларга нисбатан босқинчилик сиёсатини ўтказмоқдалар ва бир халқнинг «мумтозлиги»-ни пропаганда қилмоқдалар. Ана шу халқнинг манфаатларини кўзлаб ҳар қандай жиноятларни қилиш мумкин эмиш. Ирқчилик ва ирқий камситишга қарши бағишлаб Женевадаги миллатлар саройида ўтказилаётган II жаҳон конференциясининг мўътабар минбарига чиққан нотиқларнинг Исроил ҳукмдорлигини қаҳр-ғазаб билан қоралаб айтган гаплари комитетга келаётган хатларнинг мазмуни билан ҳамоҳангдир.

Совет жамоатчилигининг антисионист комитети интернационализм ва Ер юзидаги барча халқларни ҳурмат қилиш руҳида тарбияланган совет халқининг фикр-туйғуларини изҳор қилиб, Исроил сионист раҳбарларининг агрессив йўлига жаҳон ҳамжамиятининг эътиборини яна жалб этиш зарур, деб ҳисоблайди. Бу йўл Яқин Шарқ мамлакатлари ва халқлари учунгина эмас, бутун жаҳонда тинчлик иши учун ҳам жиддий хавф туғдирмоқда. Инсониятга нафрат билан қараш, ирқий ва миллий душманлик идеологияси ҳамда практикаси бўлмиш сионизм билан кураш ҳозирги кунда муҳим аҳамият касб этмоқда. Сионизмнинг яҳудий халқи манфаатларини ҳимоя қилиш билан ҳеч қандай алоқаси йўқ.

Исроил сионистлари репрессия ва террор сиёсатини ўтказиб Ер юзидаги барча яҳудийлар номидан иш кўриш ҳуқуқини олишга интилиб, халқаро монополистик капиталдан ва биринчи навбатда Америка монополистик капиталидан чекланмаган миқдорда ёрдам ва мадад олмоқда. Исроил сионистларининг раҳбарлари билан ҳозирги Америка маъмурияти ўртасидаги тўла ҳамжиҳатлик БМТ Хавфсизлик Кенгашида бир группа араб мамлакатларининг резолюция лойиҳаси овозга қўйилган пайтда жуда яққол намоён бўлди. Бу резолюция лойиҳаси Тель-Авив томонидан қилинаётган қонунга хилоф ишларни қоралайди ва Исроилнинг босиб олинган араб ерларидаги манзилгоҳларини тугатишни талаб қилади. АҚШ бу лойиҳага қарши овоз бериш билан Исроилнинг бевосита гумаштаси бўлиб, унинг агрессив босқинчилик сиёсатига мадад бераётганлигини яққол кўрсатди. Аслини олганда, Қўшма Штатлар Исроилнинг босиб олинган араб территорияларини бундан буён ҳам ўз ерига қўшиб олишини маъқулламоқда. Шу боисдан сионизмга қарши кураш Ер юзини термоядро уруши гирдобига ташлаш учун шай бўлиб турган халқаро реакцияга қарши кураш билан чамбарчас боғланган.

Исроилдаги ҳукмрон сионист тўданинг янги террорчилик ҳуружлари муносабати билан совет жамоатчилигининг антисионист комитети қатъий норозилик билдиради ҳамда яхши ниятли барча кишиларни босиб олинган ҳамма араб территорияларидан Исроил қўшинларини дарҳол ва батамом олиб чиқиб кетишни Бегин ҳукуматидан талаб қилишга чақиради. БМТнинг қарорларида ҳам худди шу нарса кўзда тутилган. Ана шу асосда ва мард Фаластин халқининг қонуний ҳуқуқлари эътироф этилган тақдирдагина Яқин Шарқ можаросини кенг кўламда адолатли ҳал қилишга эришиш мумкин.

ҲОСИЛ ТЎПЛАШДА АВГУСТНИНГ ҲАР КУНИ ҒАНИМАТ

ИЛҒОР МЕХАНИЗАТОРЛАР МИНБАРИ

ПАРВАРИШ ДАВОМ ЭТАДИ

Ғўза парваришида энг масъулиятли даврга кирилди. Ўсимлик қийғос ҳосил тўпламоқда. Шоналар гулларга, гуллар кўсакларга айланяпти. Ҳар уч-тўрт кунда ҳар туп ғўзада битта тўқ кўсак бунёдга келяпти. Бу яхши, албатта. Лекин масаланинг бошқа нозик томони ҳам йўқ эмас. Парвариш кеча-кундуз кучайтириб борилса, ғўзаларда ҳосил чўғи ортаверади. Озгина сусткашликка йўл қўйилса, мавжуд ҳосил нишоналари тўкилиб кетади. Бунга йўл қўймаслигимиз керак.

Культивация ўтказишдан мақсад ғўза қатор ораларини юмшоқ ҳолда сақлаш, ўсимликнинг ўғитлар, сув, ҳаво, ёруғлик ва қуёш нуридан яхши баҳраманд бўлиб, кўп ҳосил тўплашига қулай шароит яратишдир. Айни кезда бегона ўтлар ҳам шу мақсадни кўзлаб йўқотилади, қишлоқ хўжалик касалликлари ва зараркунандаларига қарши профилактик чоралар кўрилади. Ғўзалар суғорилганда тупроқ қатлами анча зичлашиб қолади. Қатламни майин ҳолга келтириш учун ҳар суғоришдан кейин ер етилиши билан дарҳол сифатли культивация ўтказилади.

Шуни ошкора айтиш керакки, ҳозир культивация қилиш олдинги ойлардагига нисбатан анча мураккаблашиб қолди. Сабаби, ғўзаларнинг ҳосил шохлари бир-бирига киришиб кетди. Бундай шароитда чопиқ тракторларига махсус тўсиқлар ўрнатилмаса шохларни синдириб, шоналар, гуллар, тугунчалар, ҳатто кўсакларни тўкиб юбориши мумкин. Механизаторларимиз масаланинг ана шу нозик томонларини ҳисобга олган ҳолда культивацияни кучайтирмоқлари лозим. Колхозимиз механизаторлари ана шу тартибда иш олиб бормоқдалар.

Механизаторларимиз июль ойида яхши меҳнат қилдилар. Культивация, эгат олиш, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши химикатлар сепиш графиклари муттасил ортиғи билан бажарилди. Культивация билан суғориш ва кетмон чопиғи оралиғида узилишга йўл қўйилмай тупроқ қатламидаги нам сақлаб қолинди. Бунда, аввало, ҳамма майдонларда вақтида чуқур культивация ўтказилиши сабаб бўлган бўлса, ғўзаларни «шарбат» усулида суғориш ҳам катта роль ўйнади.

Сиртдан қарасак, ишимиз яхшига ўхшайди. Ҳақиқатан ҳам шундай. Колхозимиз бўйича минг гектар майдондаги ғўзаларнинг ҳар тупида ўртача 10—12 та тўқ кўсак бунёдга келтирдик. Лекин бу билан асло чекланишимиз мумкин эмас. Нега деганда гектаридан 50 центнердан ҳосил олиб, она-Ватанга беш минг тонна «оқ олтин» сотишга азму қарор қилганмиз. Демак, август ойи давомида, ҳатто сентябрь ойининг биринчи ўн кунлигида ҳам ғўза парваришини бутун чоралар билан кучайтирмоғимиз керак. Ҳозир юксак мажбуриятимизнинг 50 процентини қоплайдиган даражада ҳосил етиштирган бўлсак, яна 50 процент ҳосил нишоналарини бунёдга келтирмоғимиз, кўсакларни эртароқ очилтириб, биринчи сорт пахтани кўпайтириш чораларини кўрмоғимиз лозим бўлади. Колхозчи-деҳқонларимиз, айниқса механизаторларимиз шу мақсадни кўзлаб, астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Мен шу ўринда 50—52 центнерчи Носирали ака Мансуров, Қаноатхон Олимова, Алиёр Арслоновлар бошлиқ бригадаларнинг иш фаолиятига тўхталиб ўтмоқчиман. Бу бригадаларда меҳнат интизоми намунали йўлга қўйилган. Одамлар тонг саҳардан ишга чиқиб, қош қорайганда ишдан қайтадилар. Механизаторлар, сувчилар, чопиқчилар кунлик графикни бир ярим-икки ҳисса қилиб бажарадилар. Дала меҳнатчилари сафида дангасалар, ишёқмаслар, интизомни бузувчилар йўқ. Кунлик ишга кечқурун қисқача якун ясалиб, келгуси кунги режалар аниқ белгилаб олинади.

Ишда сифатга алоҳида эътибор берилаётир. Одамлар бир-бирларининг ишларини ўзаро дўстона кузатиб борганликлари учун палапартишликка йўл қўйилмади. Вақтдан ютилиб, самарадорлик юқори бўлаётир.

Мана шулар натижасида бу бригадаларга қарашли майдонларда пахтадан рекорд ҳосил етиштирилиши кутилмоқда. Аниқроқ қилиб айтганда, пахта усталари бошчилик қилаётган бу бригадалар районимизнинг илғор тажриба мактабига айланди. Барча бригадаларда иш уларнинг тажрибаси асосида ташкил этилаётир.

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, бу йил районимиз бўйича 60 минг тонна «оқ олтин» тайёрланади ва юқори сорт билан давлатга сотилади. Бу планда кўзда тутилганидан 2300 тонна кўп, демакдир.

Август ойи давомида ғўза парваришида нималар қилмоқчимиз? Районимиз бўйича ҳамма майдонларда икки марта, ҳосил чўғи нисбатан камроқ карталарда табақалаб уч марта комплекс парвариш ўтказамиз. Ой давомида ҳар бир картадаги ўсимликнинг ҳолати, ҳосил тўплаши ва унинг етилишини синчковлик билан назорат қилиб борамиз. Бирор туп ғўзанинг чанқаб ёки озуқаталаб бўлишига йўл қўймаймиз. Илгари чуқур культивация ўтказар эдик. Энди ғўзаларнинг илдиз системасини зарарлаб қўймаслик учун культивацияни ер шароити ва тупроқ тузилишига қараб саёзроқ ўтказамиз. Лекин, кунлик иш суръатини сира сусайтирмай, ғўзаларни кўллатиб суғоришга асло йўл қўймаймиз. Сув режимига қатъий амал қилинади. Акс ҳолда ғўзалар ғовлаб кетиши мумкин.

Механизаторларимиз ой охиригача ва сентябрь ойининг биринчи ўн кунлигида қиладиган ишларини аниқ режалаб олдилар. Бирорта чопиқ тракторининг пайкалдан чиқиб кетиши ёки бекор туриб қолишига йўл қўймай, уларни тўла қувват билан ишлатамиз. Бугун кечагидан, эртага бугунгидан юқорироқ иш унумдорлигига эришамиз.

Айни кезда парваришни сира сусайтирмаган ҳолда пахта йиғим-терими, хусусан машина теримига пухта тараддуд кўрамиз. Колхозимиз уруғчилик хўжаликларидан биридир. Шунга қарамай, етиштирилган ҳосилнинг асосий қисмини «зангори кема»ларда териб оламиз. Мавжуд 20 та терим машинаси ремонтдан чиқарилиб, мавсумга тайёрлаб қўйилди. Кўчма ремонт устахоналарини комплектлаш ишлари ҳам қизғин олиб борилмоқда. Ҳар бир «зангори кема»ни мавсум давомида икки механик ҳайдовчи сменалаб бошқаради.

Колхозимизда ғўзаларни чеканкалаш қисқа фурсатда юз процент тугалланди. Бегона ўтлар йўқотилди. Ғўза парвариши билан бир қаторда қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши таъсирчан чоралар кўрилмоқда. Бу вазифани ҳам азамат механизаторларимиз химизаторлар билан ҳамкорликда бажармоқдалар.

Август ойини ҳамма жойда чинакам ҳосилга ҳосил қўшиш ойига айлантирмоғимиз, дала ишлари бўйича белгиланган тадбирларни изчиллик билан тўла амалга оширмоғимиз лозим. Ҳар бир механизатор ўз бурчини аъло даражада ўтамоғи, ғўза парваришида ибрат намунасини кўрсатиб меҳнат қилмоғи, шу билан бирга ўзи бошқарадиган «зангори кема»ни ҳар жиҳатдан мавсумга пухта шайлаб қўйиш ҳақида ғамхўрлик қилмоғи керак. Мен бу йил мавсумда камида 200 тонна пахта тераман. Районимиз, колхозимизнинг барча механизаторлари ҳам ўзлари эгаллашлари лозим бўлган марраларни аниқ белгилаб олдилар. Августни комплекс ғўза парвариши ва машина теримига тараддуд кўришда зарбдор ойга айлантирамиз!

Тўхтасин ИНОҚОВ,
Наманган область, Поп районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг республикада хизмат кўрсатган механизатори.

МАШИНАЛАР ЧЕКАНКА ҚИЛМОҚДА

Фарғона область хўжаликларининг пахта далаларида ғўзалар машинада чеканка қилинмоқда. Фарғона районидан бу йил қирқ центнерли «оқ олтин» ҳосили етиштириш мажбуриятини олган Ленин номли колхоз механизаторлари агрегатларини далага олиб чиқдилар. Улар беш йилликнинг учинчи йилида техника ёрдамида беш юз гектардан зиёд майдонда — пахта майдонининг учдан икки қисмида ҳосил тўплашга ёрдам берадиган ана шу муҳим агротехника усулини ўтказишга қарор қилишди. Тракторчилардан Адҳам Ваққосов, ВЛКСМ XIX съезди делегати Бахтиёр Аҳмедов, Турдиали Қурбоновлар биринчи иш кунлариданоқ меҳнатда намуна бўлмоқдалар. Улар ҳар куни смена топшириғини бир ярим баравар ошириб адо этмоқдалар.

Киров районидаги Киров номли совхоз, Ленинград районидаги Энгельс номли колхоз ва областдаги бошқа хўжаликларнинг механизаторлари ҳам чеканка қиладиган машиналарни пахта майдонларига олиб чиқишди. Бу йил фарғоналик деҳқонлар ғўза чеканкасини машиналарда 125 минг гектар майдонда ўтказишни мўлжалламоқдалар.

(ЎзТАГ).

Қишлоқ хўжалиги ишлари кундалиги

ҲАМ ПАХТА, ҲАМ КАНОП

Республикамиз пахтакорлари шуни яхши биладиларки, август — ҳосил тўплашда ҳал қилувчи ой. Шу боисдан далаларда мўл ва эртаги пахта ҳосили етиштириш учун қизғин кураш давом этмоқда.

Колхозчилар, совхозларнинг ишчилари, механизаторларнинг фидокорона меҳнати, ғўза парваришининг намунали йўлга қўйилиши, прогрессив технологиянинг жорий этилиши туфайли июннинг иккинчи ва учинчи ўн кунлигида ғўза ривожидаги қолоқлик анча қисқарди. Биринчи августга қадар республика бўйича етти марта культивация ўтказилди, 3,5 марта чопиқ қилинди, тўрт марта озиқлантирилди ва икки ярим марта суғориш ўтказилди.

Пахта далаларида ҳосилнинг тўпланиши жадал юз беряпти. Республика бўйича 20 процент майдондаги ҳар туп ғўзада 8 тадан зиёд, 32 процент майдонда эса 5—6 тадан, 30 процент майдонда 3—4 тадан бўлиқ кўсак пайдо бўлди.

Бўз районидаги «Ленинчи», Толлимаржон районидаги «Коммунист», «ВЛКСМ XVIII съезди» Пайариқ районидаги «Пайариқ» совхозларида, шу райондаги Охунбобоев номли, Сариосиё районидаги Калинин номли колхозлар ва бошқа хўжаликларнинг илғор бригадаларида ҳар туп ғўзада 12—13 тадан бўлиқ кўсак тўпланди.

Июль ойининг учинчи ўн кунлигида ҳаво ҳарорати жуда кўтарилиб кетди. Ғўза бу даврда жадал ўсиб кўп миқдорда сув ва озуқа талаб қилди. Республика бўйича пахтазорлар 2,8 марта суғорилган бўлса, Сирдарё, Хоразм ва Қорақалпоғистон АССР хўжаликларида 1,7—1,9 марта суғорилди. Китоб, Шовот ва Жарқўрғон районларининг айрим хўжаликларида етарли миқдорда сувчилар ажратилмаганлиги сабабли сувдан самарали фойдаланилмаётир. Натижада ғўза ривожланишдан ортда қолиб, ҳосил элементлари тўкилмоқда.

Косон районидаги Ленин номли, Оқдарё районидаги «Оқдарё» совхозларининг айрим бригадаларида ғўзалар ўсишдан ортда қоляпти, далалар бегона ўтлардан тозаланмаган, пайкалларни машина теримига тайёрлаш чўзиб юборилмоқда.

Ғўзани чеканка қилиш муддатлари тугаб боряпти. Аммо Бухоро, Навоий, Хоразм ва Самарқанд областларининг хўжаликлари бу вазифани эндигина 10—22 процент адо этдилар. Андижон, Жиззах, Фарғона области хўжаликларида ҳар куни 200 тадан 400 тагача чеканка машинаси ишлатилмаётир. Бу эса қўшимча қўл меҳнати ва маблағлар сарф этилишига олиб келаётир.

Қардош пахтакор республикалар вакилларининг анъанавий ўзаро текшириши бўлиб ўтди. Мусобақадош дўстлар республикамиз пахтакорларининг ютуқларини муносиб баҳоладилар. Шу билан бирга айрим камчиликларни ҳам кўрсатиб, уларни бартараф этиш юзасидан қимматли маслаҳатлар беришди. Республикамиз қишлоқ меҳнаткашлари ўзаро текшириш натижаларини чуқур таҳлил қилиб, илғор тажрибаларни кенг ёйиш ишларини активлаштирдилар, аниқланган камчиликларни зудлик билан бартараф этиш чораларини кўрмоқдалар.

Мўл ва эртаги пахта етиштириш учун пахтакорларимиз ҳали кўп ишлар қилмоғи лозим. Бунинг учун август ғўза парвариши ва ҳосил тўплашда зарбдор ой бўлиб қолиши керак. Август ойида ғўзани икки марта суғориш, тўрт марта культивация қилиш ва қишлоқ хўжалик экинлари зараркунандаларига қарши пухта кураш олиб бориш зарур.

Ҳозир, айниқса, суғориш сифатига алоҳида эътибор бериш керак. Бунинг учун сувчиларни етарли миқдорда ажратиш, обиҳаётдан оқилона фойдаланиш, суғоришни фақат «шарбат» усулида ўтказиш зарур. Август ойида далаларни бегона ўтлардан тозалаш, машина теримига тайёрлаш даркор. Қишлоқ хўжалик зараркунандалари ўчоғини ўз вақтида йўқотиш учун назоратчилар ишини кучайтириш зарур.

Уруғчилар уруғлик учун ажратилган майдонларни алоҳида назорат остига олишлари, бу майдонларни апробация қилишни ўз вақтида, сифатли ўтказишлари лозим. Уруғлик учун вилт ва гоммоз билан зарарланмаган, пахтанинг серҳосил ва истиқболли навлари экилган майдонлар ажратилиши даркор. Ихтисослаштирилган пахта тозалаш заводларининг тайёргарлигини текшириб кўриш керак.

Парваришни бўшаштирмаган ҳолда пахта йиғим-теримига тайёргарлик кўриш ишларини ҳам ниҳоясига етказиш зарур. Терим-транспорт отрядлари, звеноларини комплектлаш, терим техникасини, транспорт ва юклаш воситаларини шайлаш даркор.

Яқин кунлар ичида қишлоқ хўжалик аэродромлари, тарози хўжалигини мавсумга шайлаш, йўллар, кўприклар, майдончалар пахтани сақлаш ва қуритиш омборлари ҳамда бостирмалар ремонтини тугаллаш зарур. Машинада терилган пахтани янги ГОСТ бўйича қабул қилиш тартиби ва янги харид нархлари юзасидан тушунтириш ишлари олиб борилиши керак. Жойларда бу йил биринчи сорт пахта салмоғини янада ошириш юзасидан зарур чоралар белгилаш даркор. Бу хўжаликларга қўшимча ҳақ ва мукофот олиш имконини беради.

* * *

Республикамиз бўйича каноп майдонлари уч марта культивация қилинди, икки марта озиқлантирилди, икки марта ўтоқ қилинди ва тўрт марта суғорилди.

Яшил канопнинг аҳволи умуман яхши ва давлатга ана шу хом ашёни сотиш планининг бажарилишини таъминлайди. **Коммунистик районидаги «Политотдел», Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли, Ғалаба районидаги «Заря коммунизма» колхозлари ва бошқа хўжаликлар мўл каноп ҳосили етиштирмоқдалар.**

Аммо Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен-Хва номли, «Северний маяк» колхозлари, Ғалаба районидаги «Коммунизм» совхозида канопзорларга етарлича эътибор берилмаётир, кўпгина далалар бегона ўтлардан тозаланмаган.

Бу йил хўжаликларда каноп ўримини 15 августда бошлаб юбориш мўлжалланаётир. Ўрим-йиғим бошлангунча далаларни бегона ўтлардан тозалаш, ўрим олдидан ҳар гектар ер ҳисобига 900—1000 кубометр сув билан суғориш даркор. Бу толанинг яхши ажралишини таъминлайди. Шунингдек, ўрим-йиғим техникаси ремонтини ўз вақтида тугаллаш, терим-транспорт отрядлари ва звеноларини комплектлаш даркор.

Обзор Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги мутахассислари томонидан тайёрланган.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

✦ АТОМ ЭЛЕКТР СТАНЦИЯСИ БИР МИЛЛИАРД КИЛОВАТТ-СОАТ ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯ ҲОСИЛ ҚИЛДИ

БУДАПЕШТ. Венгриянинг Пакша шаҳридаги атом электр станциясининг биринчи блоки бир миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилди. АЭС ўтган йил 28 декабрда ишга туширилган эди ва ҳозиргача мамлакатда беш юз минг тонна кўмирни тежади.

Атом электр станциясининг келгуси йилда ишга тушириладиган иккинчи блокида монтаж ва ишга тушириш-созлаш ишлари кенг кўламда олиб борилмоқда. Айни вақтда станциянинг учинчи ва тўртинчи блоклари қурилмоқда.

Дунай дарёси бўйида Пакша атом электр станциясининг қурилиши социалистик мамлакатлар ўртасидаги самарали ҳамкорликнинг яққол намунасидир. Бу ҳамкорлик совет мутахассислари тузиб чиққан техникавий ҳужжатлар асосида амалга оширилмоқда. Қурилишда асосий ускуналар Совет Иттифоқи корхоналаридан келтирилмоқда. Станциянинг кўпгина агрегатларида Чехословакия, Болгария, ГДР, Польша корхоналарининг тамғаларини кўриш мумкин. Венгриядаги юздан ортиқ корхона ҳам қурилиш учун ҳар хил асбоб-ускуналар тайёрламоқда.

Атом электр станциясининг сўнгги, тўртинчи энергия блоки ишга туширилгандан кейин станция лойиҳадаги бир миллион 760 минг киловатт-соат қувватга етади ва ҳар йили мамлакатга 12 миллиард киловатт-соат электр энергия беради.

✦ «АРОМА» ФАБРИКАСИНИНГ ЭМБЛЕМАСИ БИЛАН

СОФИЯ. Пойтахтдаги «Арома» корхоналари маҳсулоти бу йил ўндан зиёд янги хил буюмлар билан бойиди. Очилиб турган гул тасвирланган фабрика эмблемаси кўпгина мамлакатларда шуҳрат қозонди. Атир, одеколон ва бошқа хил парфюмерия буюмларидаги бу эмблема унинг ҳеч шубҳасиз юксак сифатли эканлигини билдиради.

Болгарияда 300 хилдан кўп эфир мойли ўсимлик териб олинади. Мойли гуллардан ташқари яна бир неча хил мойлардан ҳам фойдаланилади. Улар атирга барқарор ҳид ва оригиналлик бағишлайди. Бир хил духилар 20 йилдан кўпроқ вақтдан бери харидорларга манзур бўлиб келаётганлиги «Арома» маҳсулотининг юксак сифатидан дарак беради.

(ТАСС).

✦

Белфаст — Шимолий Ирландиянинг маъмурий марказларидан ҳисобланиб, айни вақтда ғоятда таҳликали ҳаёт кечирмоқда. Лондоннинг расмий доиралари бу ерда граждан ҳуқуқларини ҳимоя қилиб чиқаётган демократик кучларга қарши ҳамон репрессия уюштирмоқдалар, граждан ҳуқуқларини ҳимоя қилиб чиқаётган кишилардан аёвсиз ўч олмоқдалар. Мамлакатнинг Ольстер шаҳрида ҳам кескинлик сақланиб турибди. Суратларда: 1. Шаҳарнинг марказидаги кўплаб назорат пунктларидан бири. Бу ерда ҳар куни мингларча аҳоли қаттиқ текширишдан ўтказилади. 2. Инглиз армиясининг Белфаст кўчаларида изғиб юрган бронемашиналари.

А. Федяшин фотолари.
(ТАСС).

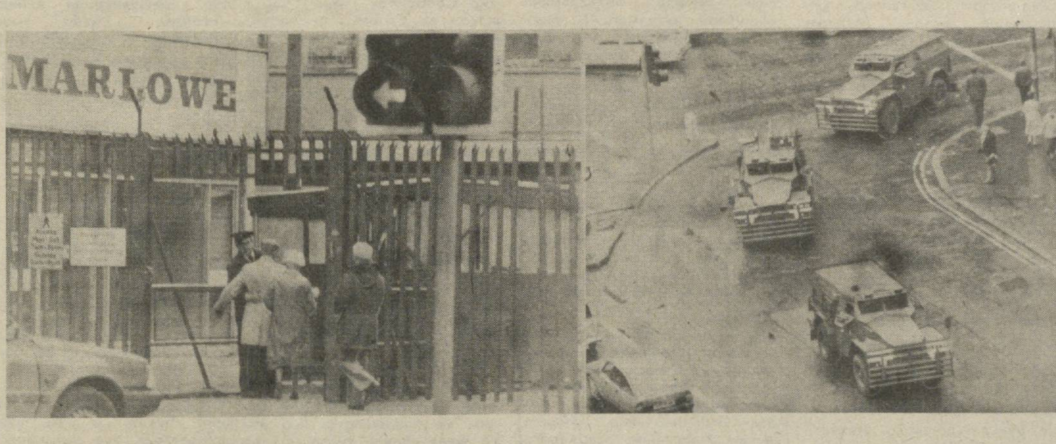

ЧИЛИ ХАЛҚИ ДАРҒАЗАБ

БУЭНОС-АЙРЕС. (ТАСС). Чили халқи тўртинчи марта миллий норозилик кунига ҳозирлик кўрмоқда. Бу кунни 11 августда ўтказиш белгиланган.

Бир қанча сиёсий партияларни ва турли йўналишдаги арбобларни бирлаштирувчи «Миллий тараққиёт лойиҳаси» ташкилотининг бош секретари Диего Порталес матбуот конференциясида шу гапларни айтди: мамлакат халқи миллий норозилик кунида диктаторлик режимининг бошлиғи Пиночетнинг истеъфо беришини талаб қилиб чиқади. Халқ жамоат ҳаётини демократлаштиришни», ташқи сиёсатини тубдан ўзгартиришни талаб қилади. Бу сиёсат мамлакат экономикасини ҳалокат ёқасига келтириб қўйди, кенг халқ оммасини қашшоқликка дучор қилди.

Юзга яқин касаба союз ташкилотлари норозилик кунининг ўтказилишини қўллаб-қувватлаганлигини билдирди. 85 федерация ва бошқа бирлашмаларнинг раҳбарлари меҳнаткашларга мурожаат қилиб, уларни ягона фронтга уюшиб ҳаракат қилишга, очлик ва репрессиялар сиёсатини кескин қоралашга чақирдилар. Миллий норозилик куни муносабати билан Сантьягода секретариат тузилди. Бу секретариат касаба союзларнинг фаолиятини мувофиқлаштириб олиб боради, уларнинг бирлашиб ҳаракат қилишига эришади.

Ҳарбий фашист диктатураси Чили халқ оммасининг намойишларига йўл қўймаслик учун уринмоқда. У ҳамма жойда тинтув ўтказиб, одамларни қамоққа олмоқда. Масалан, мамлакатнинг жанубидаги Осорно шаҳридагина 440 киши қамоққа олинди. Булар орасида 14—15 ёшдаги ўспиринлар ҳам бор.

Юқори Вольтада давлат тўнтариши

ПАРИЖ, 5 август. (ТАСС). Кеча тунда Юқори Вольтада давлат тўнтариши қилинди, деб хабар беради Франс пресс агентлиги Уагаддугудан. Халқ нажот кенгашининг раиси майор Ж.-Б. Уэдраого бошчилигидаги кенгаш ҳокимият тепасидан туширилди. Ҳокимият собиқ бош министр капитан Томас Санкара бошчилигидаги «революция миллий кенгаши» қўлига ўтди.

Т. Санкара радио орқали нутқ сўзлаб, аҳолини ва армияни бутун республикада янги ҳокимиятни қўллаб-қувватлаш учун «революцион комитетлар» тузишга даъват этди. У «революция миллий кенгаши» мамлакатдаги аҳволни тўла контроль қилиб турганлиги»ни маълум қилди. «Чинакам мустақилликни тиклаш, гражданлар озодлиги, шарафи, қадр-қимматини ҳимоя қилиш» кенгашнинг энг муҳим вазифасидир. Т. Санкара илгариги режимни мамлакатнинг миллий манфаатларини ташқи кучларнинг янги мустамлакачилик муддаоларига бўйсундирганликда айблади. Уагадугудан олинган хабарларга кўра, Юқори Вольтада комендантлик соати жорий этилиб, чегаралар ёпиб қўйилди.

Бугун тунда ағдариб ташланган халқ нажот кенгаши ўтган йилнинг 7 ноябрида қилинган ҳарбий тўнтариш натижасида ҳокимият тепасига келган эди. 35 ёшли Т. Санкара мазкур кенгашда катта роль ўйнади ва бош министр қилиб тайинланган эди. Шу йил май ойида у мазкур лавозимдан олиниб, қамоққа ҳукм қилинган эди. Бу эса ҳарбий хизматчилар, студентлар ва аҳоли бошқа табақалари орасида норозилик туғдирди.

Юқори Вольта — Франциянинг собиқ мустамлакасидир. Аҳолиси 6,9 миллион кишидан иборат. Аҳоли жон бошига тўғри келадиган ўртача даромад жаҳонда энг паст даражада — йилига 180 долларга тенг келади.

«КОСМОС-1487» УЧИРИЛДИ

1983 йил 5 августда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1487» учирилди.

Йўлдош ичига СССР халқ хўжалигининг турли тармоқлари ва халқаро ҳамкорлик манфаатларини кўзлаб Ернинг табиий ресурсларини тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган аппаратлар ўрнатилган. Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди.

Олинаётган маълумотлар ишлаб чиқиш ва фойдаланиш учун «Природа» давлат илмий-тадқиқот ва ишлаб чиқариш марказига юборилмоқда.

(ТАСС).

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ХИРОСИМА БОНГИ

Анъанага кўра, Японияда ҳар йили август ойининг биринчи ўн кунлигида Токиода, сўнгра эса Хиросима ва Нагасакида ядро қуролини тақиқлашга бағишланган халқаро конференция ўтказилади. Бу йил конференцияда 33 мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи, шунингдек 16 халқаро ташкилот намояндалари иштирок этмоқдалар. Қуролланиш пойгасини жиловлаш учун, оммавий қирғин қуролини тақиқлаш учун кураш масалалари мўътабар анжуманнинг диққат марказидадир. Делегатлар Р. Рейган маъмуриятини кескин танқид қилмоқдалар. Бу маъмурият оммавий қирғин қуролларининг тобора даҳшатли системаларини ишлаб чиқаришни авж олдирмоқда, милитаристик, агрессив сиёсатни ўтказмоқда. «Биз чекланган» ядро уруши концепциясини рад этамиз, чунки бу концепция жиноий енгилтаклик билан ядро қуролидан фойдаланиш эҳтимолига йўл қўяди», — деб таъкидланади Токиодаги учрашув қатнашчилари қабул қилган декларацияда. Конференцияда Американинг «Першинг-2» ракеталари ва қанотли ракеталарини Ғарбий Европа территориясида жойлаштирилишига қарши курашга, шу йилнинг куз фаслида Европада ядро қуролларига қарши кенг кўламда ўтказилиши мўлжалланаётган намойишларни қўллаб-қувватлаш йўлида тинчликни қадрлаётган барча кишиларнинг куч-ғайратларини бирлаштиришга даъват сўзлари янграмоқда.

Ядро қуролларига қарши намойишларни янада кучайтириш вазифаси Япония учун ҳам муҳимдир, чунки Пентагон ўртача олисликка учириладиган ядро қуролини Европа қитъасидагина эмас, шу билан бирга Осиёнинг Тинч океан регионида, шу жумладан Узоқ Шарқда ҳам жойлаштириш ниятидадир.

Шуниси қизиқки, Япония — жаҳонда биринчи атом зарбасига дучор бўлган мамлакатнинг ўзи — АҚШнинг ядро плацдарми бўлиб қолди. Шу мамлакатдаги Америка базаларида ялпи қирғин қуроли жойлаштирилган. Япония портларидаги базаларда жойлашган АҚШ 7-флотининг кемалари «Томагавк» қанотли ракеталари билан қуроллантирилаётганлиги эълон қилинди. 1984 йилда ана шу ракеталарга ядровий портловчи зарядлар ўрнатилади. Токио учта ядросиз принципни: ядро қуролини олиб кирмаслик, ишлаб чиқармаслик ва эга бўлмаслик принципларини расман эълон қилаётганлиги сабабли Япония маъмурлари Американинг Япониядаги ядро қуроллари тўғрисида ўзларини «ҳеч нарса билмаётгандек» қилиб кўрсатмоқдалар.

ЭМИССАР ЯНГИЮ, ЙЎЛ ЭСКИЛИГИЧА ҚОЛМОҚДА

АҚШ президентининг махсус вакили — бу гал Р. Макфарлейн яна Яқин Шарқ мамлакатлари бўйлаб изғиб юрибди. У яқинда Ҳабиб ўрнига шу лавозимга тайинланди. Ҳабибни унинг исроилпараст ҳаракатларидан дарғазаб бўлган араб халқларини тинчлантириш мақсадида шу лавозимдан олиб ташладилар. Макфарлейннинг биринчи сафари программасига мувофиқ Ливан, Исроил, Миср, Саудия Арабистони, Иордания ва Сурияга визитлар қилинади.

Ҳозирги сафарнинг вазифалари аввалги сафарларнинг вазифаларига тўла-тўкис ва батамом мос келади. Бу вазифалар арабларга қарши Америка — Исроил тил бириктирувини амалга оширишни жадаллаштиришдан иборатдир. Ливаннинг жанубий районларини Исроил босиб олганлигини «қонунийлаштириши» ва мустаҳкамлаш ҳамда шу араб мамлакатида Америка ҳарбий кучларини кўпайтириш йўли билан Ливанни амалда парчалаб ташлаш — ҳозирги босқичда ана шу тил бириктирувнинг энг муҳим элементларидир. Ливаннинг собиқ бош министри, миллий қутқариш фронти раҳбарларидан бири Р. Караме таъкидлаганидек, Макфарлейннинг сафари «Америка маъмуриятининг регионда ўз агрессив режаларини ҳеч қандай тўсиқсиз амалга ошириш учун арабларга тазйиқ ўтказиш йўлидаги навбатдаги уринишидир».

Америка маъмурияти вакилларининг кўпчилик олдида айтаётган гапларидан ҳам, шунингдек АҚШ билан Исроилнинг Ливандаги ва умуман Яқин Шарқ регионидаги конкрет ҳаракатларидан, жумладан Исроил ташқи ишлар министри Шамир билан мудофаа министри Аренснинг яқинда Вашингтонга қилган визити якунларидан шундай хулоса чиқади. Исроил министрлари Вашингтонда Ливандаги ўз қўшинларини жанубий районларга ва Бекаа водийсининг ғарбий қисмига «қайта жойлаштириш» учун ижозат олдилар. Бу эса энди Сурия билан конфронтация янги чизиғини мустаҳкамлашни, шу мамлакатга зарба уришга ҳозирлик кўришни, Исроилнинг бундан буёнги босқинчилиги учун шарт-шароитлар вужудга келтиришни билдиради.

Вашингтондагилар гўё Америка маъмурияти ўз иттифоқчисининг экспансиячилик муддаоларини «жиловлаб тургандек» қилиб кўрсатиш учун жон-жаҳди билан ҳаракат қилмоқдалар.

Сурияда чиқадиган «Тишрин» газетаси Ҳабиб Макфарлейн билан алмаштирилганлиги муносабати билан ҳақли равишда қайд этиб ўтганидек, «Вашингтон ўзининг Яқин Шарқ сиёсатида ҳеч нарсани ўзгартираётгани йўқ. Араб мамлакатларига Американинг тазйиқи сусайтирилишига ҳам умид боғлаш керак эмас. Фақат АҚШнинг иттифоқчиларигина наф кўрадилар».

Н. ГЕРОНИН,
Ю. РОМАНЦЕВ.
(ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН СПОРТЧИЛАРИНИНГ КАТТА ҒАЛАБАСИ

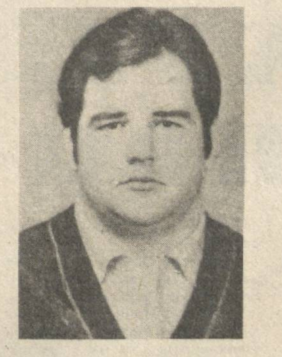
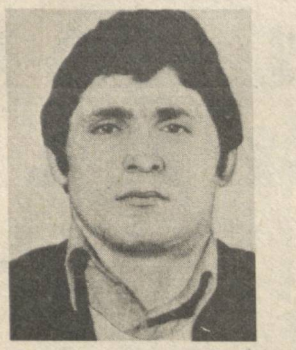

СПАРТАКИАДА ЧЕМПИОНЛАРИ

Курашчилар (чапдан) Комил Фаткулин, Владимир Сободирев, Аслан Хадарцев, Арсен Фадзаев.

Енгил атлетикачи (ўнгда юқоридан) Замира Зайцева, бадиий гимнастикачи Венера Зарипова, боксчи Владимир Шин, енгил атлетикачи Александр Харлов.

✦ Республикамиз спортчилари жисмоний камолот имтиҳони — СССР халқлари VIII Спартакиадаси синовларидан муваффақиятли ўтдилар.

✦ Кеча Ватанимиз пойтахтининг «Россия» давлат концерт залида Спартакиада сарҳисоби чиқарилди.

✦ Ўзбекистон терма командаси юксалишда: VII Спартакиада — 10-ўрин, VIII Спартакиада — 6-ўрин. Спортчиларимиз аввалги Спартакиадада икки поғона кўтарилиш билан «Юксалиш» совринига сазовор бўлгандилар. Бу сафар мавқеларини янада мустаҳкамладилар.

✦ Бўлажак Олимпиада ўйинларига тайёргарликнинг асосий босқичи ҳисобланган Спартакиада баҳсларида ўзбекистонлик йигит-қизлар эришган муваффақиятлар республикамизда физкультура ва спорт оммавийлашиб, маҳоратли спортчилар камол топаётганлигининг ёрқин тимсолидир.

✦ Республикамиз спортчилари чемпионлик учун курашда жами 38 та медаль — 8 та олтин, 11 та кумуш, 19 та бронза медалларига эга бўлишди.

Спартакиада мусобақалари «Оммавийликдан — маҳоратга» шиори остида давом этди. Йирик мусобақага тайёргарликнинг турли босқичларида юз миллионга яқин кишининг стартга чиққанлиги мамлакатимизда физкультура ва спорт тобора оммавийлашиб бораётганлигидан далолатдир. Спартакиаданинг финал баҳсларида иттифоқдош республикалар, Москва, Ленинград командаларининг жами 8685 спортчиси иштирок этди. Жаҳоннинг 56 мамлакатидан меҳмон бўлиб келган 700 га яқин спортчининг медаллар учун кураш олиб бориши СССР халқлари Спартакиадаси ўзига хос «Кичик Олимпиада» деб юритилишини яна бир карра кўрсатди. Бу мусобақалар спортнинг 32 Олимпиада тури бўйича ўтказилди. Синхрон сузиш, чим хоккей, аёлларнинг марофонча югуриши, тўрт кишилик байдаркада эшкак эшиш ва 91 килограммгача вазнли боксчилар учрашувини ўтказиш каби мусобақалар Спартакиада программасидан илк бор ўрин олди. 11 майда баскетболчилар бошлаб берган мусобақа 5 августда чавандозларнинг чиқиши билан ниҳоясига етди. Йигит-қизлар жами 246 комплект медаль учун кураш олиб боришди.

Спартакиада кезларида Ўзбекистон спортчилари шаънига муносиб хушхабар тарқалди. Спартакиадага тайёргарлик йиллари оммавий мусобақаларни ташкил этиш ва ўтказишда эришилган ютуқлар якунига кўра, Ўзбекистон ССР ҳамда Тошкент ва Фарғона областлари СССР халқлари VIII Спартакиадасининг лауреати деб эълон қилинди. Спартакиада бош судьялари коллегиясининг қарорига мувофиқ лауреатларга СССР спорт комитетининг фахрий вимпели, диплом ва совринлари берилди. Оммавийликдан маҳорат сари дадил одимлаётган республикамиз спортчилари бундай юксак эътирофга муносиб жавоб тариқасида мусобақаларни кўтаринки руҳда ўтказиб, ғолиблик супасини кўзладилар.

Ўзбекистон ССР ташкил топган 1924 йилда 296 спорт ташкилоти бўлиб, 30 минг киши физкультура ҳаракатига жалб қилинганди. Бугунги кунда 5 миллион 685 мингдан зиёд физкультурачи бор. Бу республикамиз аҳолисининг ҳар уч кишидан бири жисмоний тарбия билан шуғулланади, демакдир. 174 стадион, 3300 дан зиёд спорт зали, 257 минг сузиш ҳавзаси, 32 мингдан ортиқ баскетбол, волейбол, қўл тўпи майдончалари, 171 теннис корти, 5600 футбол майдони, 1400 дан ортиқ спорт комплекси физкультурачилар ихтиёрига бериб қўйилган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика ҳукумати ўлкамизда физкультура ҳаракатини ҳар томонлама ривожлантириш, оммавийлигини таъминлаш, маҳоратли ёшлар тарбиялаш борасида доимий ғамхўрлик кўрсатиб келяпти. Республикамиз шаҳарларида, қишлоқларида, истиқомат жойларида меҳнаткашлар бўш вақтининг мароқли, мазмунли ўтиши, физкультура билан шуғулланиши учун қулай имкониятлар яратилмоқда.

Республикамиз спортчиларининг Спартакиададан Спартакиадага юксалиш пиллапоялари бўйлаб одимлаб бораётгани Ўзбекистонда мамлакат ва халқаро майдонларда куч синашишга қодир ажойиб спортчилар камол топаётганлигидан далолатдир. Бу сафарги Спартакиадада ҳам янги номлар, янги иқтидорлар кўзга ташланди. Республика, Иттифоқ ва халқаро миқёсдаги рекордлар ўрнатилди. Бундан тўрт йил аввал ўтказилган VII Спартакиадада камончи Н. Бутузова, курашчи К. Фаткулин, чавандоз В. Дворянинов, чемпион номига сазовор бўлишган эди. Э Абдураманов, А. Панфилов, Т. Подмарев, В. Шин каби спортчиларимиз кумуш медалларни қўлга киритган эди. Бронза медали совриндори бўлганлар ҳам талайгина бўлди. Муҳими, республикамиз терма командаси тўққизинчи ўриндан бир йўла икки поғона юқорига кўтарилиб, СССР спорт комитетининг «Юксалиш» совринига сазовор бўлганди.

Бу йилги Спартакиада ҳар қачонгидан кескин ва шиддатли курашлар остида давом этди. Спортчиларимиз командада мавқеларини мустаҳкамлаш учун ҳар бир очко, ҳар бир дақиқа учун астойдил баҳслашдилар. Биринчи бўлиб, марафонча югурувчиларимиз бешинчи ўринни эгаллаш билан спортнинг кам ривожланган тури бўйича юқори натижа кўрсатиб, қимматли очколар келтирдилар. Умуман енгил атлетикачиларимиз команда ҳисобида саккизинчи ўриндан олтинчи ўринга кўтарилиб, мухлису мутахассисларни қувонтирдилар. Москва Олимпиадаси ўйинлари иштирокчиси Александр Харлов 400 метрга тўсиқлар оша югуришда Ўзбекистон спортчилари орасида биринчи бўлиб, чемпионликка эришди. Унинг командадоши моҳир югурувчи Замира Зайцева 1500 метрли масофада маррага биринчи бўлиб келиб, кўксига олтин медаль тақди. Шунингдек, Александр Парнов лангар билан сакрашда Л. Бутузова баландга сакрашда кумуш медалли бўлишди. Қиличбозликнинг рапира тури бўйича эришилган муваффақиятни алоҳида таъкидлаш керак. Республикада хизмат кўрсатган тренер Иосиф Миркиннинг шогирдлари С. Рўзиев, И. Рихтер, П. Железнов, В. Логинов, Д. Казаковлар ҳамжиҳатлик билан маҳорат кўрсатиб, команда ҳисобида фахрли иккинчи ўринни эгаллашди.

Ватерполчиларимиз Спартакиаданинг команда ҳисобидаги бронза медалларини олишлари кутилмаган воқеа бўлди. Олимпиада чемпиони Эркин Шагаев бошчилигида сув тўпи усталари аввалги Спартакиадага қараганда уч поғона юқорига кўтарилиб, бронза медалларини олдилар. Шунингдек, команда ҳисобида бронза медалларини қўлга киритган дзюдочиларимиз ҳам Ўзбекистон спорти нуфузини ошириб, мавқеини мустаҳкамлашга катта улуш қўшдилар. Умуман, Спартакиада мусобақаларида спортнинг кураш турлари анча ривожланганлиги кўринди. Дзюдочи Андрей Клоян кумуш медали олган бўлса, унинг командадошлари А. Храмцовский, А. Глазунов, Н. Алексеев, В. Сободиревларнинг беллашувлари бронза медалларига лойиқ кўрилди. Ваҳолонки, дзюдочиларимиз VII Спартакиадада ўнинчи ўрин билан кифояланган эдилар.

Эркин курашчиларимиз ҳам ишқибозларни мамнун этишди. 100 килограмм вазнли Аслан Хадарцев ўзининг ўсмирлар ўртасида жаҳон чемпиони, жаҳон кубоги эгаси, халқаро классдаги спорт мастери унвонларига Спартакиада чемпиони номини ҳам қўшди. Термизлик Арсен Фадзаев ҳам ғолиблик супасига кўтарилиб, чемпион номига сазовор бўлди. Классик кураш устаси Комил Фаткулин эса иккинчи марта Спартакиаданинг олтин медалини қўлга киритди. Александр Баранов кумуш медали олган бўлса, Р. Қудратов, Н. Кузнецов, В. Аникинлар қимматли очколар келтиришди. Самбочиларимиз ҳам бўш келишмади. Э. Холиқов билан С. Адигезалов ғолиблик супасининг учинчи поғонасига кўтарилиб, совриндор бўлдилар. Энг оғир вазнли андижонлик полвон Владимир Сободирев икки марта жаҳон ва Европа чемпиони, жаҳон кубогининг соҳиби ва мамлакат чемпиони эканини намойиш этди. Владимир беллашувларни муваффақиятли ўтказиб, Спартакиада чемпиони бўлди.

Чарм қўлқоп усталарининг баҳслари айниқса, қизиқарли ўтди. Боксчиларимиздан Григорий Пинчук кумуш, Сергей Василенко бронза медалларига эришишди. Тажрибали боксчи Владимир Шин эса Спартакиада ва мамлакат чемпиони номига сазовор бўлди. Мутахассислар бадиий гимнастика бўйича иқтидорли спортчи камол топаётганлигини эътироф этдилар. Спортчимиз Венера Зарипова ўзининг нафис ҳаракатлари билан кўпчиликни ром этди. Унинг эркин машқларни бажариши таҳсинга лойиқ деб, олтин медаль билан тақдирладилар.

Спорт гимнастикачиси 13 ёшли Ирина Бараксанова ҳам назарга тушди.

Умуман республикамиз вакиллари спортнинг бир қанча турлари бўйича юқори натижаларга эришдилар. Оғир атлетикачи Виктор Мосибитнинг жаҳон рекордини ўрнатиши ҳам диққатга сазовордир. Ёки сузувчиларимизнинг совриндор ўринларни эгаллаб, маҳорат кўрсатишлари олқишга лойиқдир. Хуллас, узоқ давом этган Спартакиада якунланди. Тинчлик, дўстлик ва халқлар ўртасида ҳамкорлик рамзи сифатида ҳилпираб турган Спартакиада байроғи туширилди.

Ҳ. НОСИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» спорт шарҳловчиси.

Футбол: **ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА**

Олий лига командалари ўртасида ўтказилган навбатдаги тур учрашувларида қуйидаги ҳисоблар қайд этилди. «Пахтакор — «Динамо» (М) — 1:0, «Арарат» — «Днепр» — 0:2, «Нефтчи» — «Нистру» — 0:0, «Торпедо» (К) — «Шахтёр» — 3:1, «Торпедо» (М) — ЦСКА — 1:0, «Динамо» (Тб)— «Черноморец» — 3:0, «Динамо» (К) — «Динамо» (Мн)— 0:2, «Металлист» — «Жальгирис» — 2:1. Ҳозир «Днепр» ва «Динамо» (Мн) командалари 31 тадан очко билан фахрли ўринларни эгаллаб туришиб ди. «Пахтакор» 28 очко билан учинчи ўринга кўтарилди.

Леонид Моисеевич РОЗЕНБЛЮМ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, СССР Давлат мукофоти лауреати Леонид Моисеевич Розенблюм 73 ёшида фожиали ҳалок бўлди.

Л. М. Розенблюм 1910 йил 25 декабрда Қрим областининг Симферополь шаҳрида туғилди. Ундаги ихтирочилик фаолиятига бўлган мойиллик эрта намоён бўлди. У Москва темир йўл транспорти инженерлари институтида ўқиб юрган чоғидаёқ биринчи ихтиросини жорий қилган эди.

Леонид Моисеевич Розенблюм 50 йилдан зиёд мобайнида Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалигини механизациялаш институтида, пахтачилик учун машиналар яратиш бўйича давлат махсус конструкторлик бюросида, Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш институтида, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Механика ва иншоотлар сейсмик мустаҳкамлиги институтида самарали меҳнат қилди.

Л. М. Розенблюм вертикал-шпинделли пахта териш машиналарининг бош конструкторидир. Бу машиналар 1948 йилдан бери пахтачиликда муваффақиятли ишлатиб келинмоқда. У 35 та ихтиро ва кўплаб илмий ишлар муаллифидир. Леонид Моисеевич пахтачилик техникаси ва технологиясини такомиллаштириш устида ҳаётининг сўнгги кунларигача иш олиб борди.

Леонид Моисеевич Розенблюмнинг хизматлари Меҳнат Қизил Байроқ, Қизил Юлдуз, «Ҳурмат Белгиси» орденлари ва медаллар билан тақдирланди. Катта куч-ғайрат, принципиаллик ва меҳнатсеварлик унга хос хусусият эди.

Леонид Моисеевич Розенблюмнинг ёрқин хотираси қалбларимизда узоқ сақланади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

ДАМ ОЛИШ ДАРГОҲЛАРИДАН МАКТУБЛАР

ВЕТЕРАНЛАР МАМНУН

✦ Ўзбекистон Социал-таъминот министрлигининг ташаббуси билан ишга туширилган санаторий Олтиариқ районидаги «Қизилтепа» совхозида жойлашган. Тўқайзорлар ўрнида барпо этилган бу санаторий уруш ва меҳнат ветеранларига хизмат қилади. 1979 йилда бу ерда даволанган ва дам олишга келган ветеранлар сони 200—220 кишидан ошмас эди. Ҳозирги кунда республикамизнинг барча областлари ва ҚҚАССРдан келган 500 киши дам олиб, ҳордиқ чиқармоқда.

Область ва район партия комитетларининг санаторийни ташкил этишдаги ёрдамларини алоҳида таъкидлаш лозим, — дейди санаторий бош врачи З. Мингалиев. — Шифохонада ветеранларнинг дам олишлари учун барча қулайликлар яратилган. Тажрибали врачлар М. Агақулов, М. Қўчқоровларнинг беминнат хизматидан даволанувчилар мамнун бўлмоқдалар.

Тўқайзорлар ўрнида мевазор боғлар ҳосил бера бошлади. Чойхона, ошхона, сув ҳавзалари, кўм-кўк ҳиёбонлар ветеранларнинг севимли масканига айланган.

П. ТУРДИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг Электротехника ва электроника саноати учун малакали ишчи ёшлар тайёрловчи

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 34-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йилига қуйидаги насблар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Штамп ва қурилмаларни тайёрлаш ва созлаш бўйича асбобсоз слесарлар, саноат электр асбобларини созловчи электромонтёр, токарь-универсал, икки ламчи электр занжирларини монтаж қилувчилар, электр машина ва аппаратларни йиғувчилар, ярим ўтказгич асбобларини йиғувчилар, интеграл-микросхемаларни йиғувчилар, чизмачи-конструктор, ОТК контролери, радиодеталь, саноат асбобларини созловчи слесарлар.

Ўқиш муддати 8-синфни битирганлар учун 3 йил, 10. синфни битирганлар учун эса 1 йил.

8 синф маълумоти билан ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал бепул иссиқ овқат ва уст-бош билан таъминланадилар.

Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақларининг учдан бир қисмини оладилар.

Билим юртидаги ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Билим юртини битирганлар конкурссиз олий ва ўрта махсус ўқув юртларига қабул қилинадилар.

СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДАН ҚАЙТГАНЛАР УЧУН ЎҚИШ МУДДАТИ ҚИСҚАРТИРИЛАДИ ВА 60 СЎМ ҲАЖМИДА СТИПЕНДИЯ ТЎЛАНАДИ.

Билим юрти адреси: 700105, Тошкент шаҳри, Манжара кўчаси, 137-уй (12, 26, 37, 52, 68, 133, 22, 106, 80-автобуслар ҳамда 5, 26-трамвайларнинг «Қорасув» бекати).

●

АВТОҲАВАСКОРЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ АВТОМОБИЛЛАРГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СТАНЦИЯЛАРИ (СТО).

Бош СТО — Халқлар дўстлиги проспекти, 118-уй.

СТО-1 — Чилонзор район, 8-квартал, Ҳ. Турсунқулов кўчаси.

СТО-2 — Юнусобод массиви, Новгородская кўчаси 2-уй.

СТО-5 — Куйбишев район, Луначарское шоссеси, 299-уй.

СТО-7 — Чилонзор район, 8-квартал, Ҳ. Турсунқулов кўчаси,

Тошкент областида —

СТО-3 — Олмалиқ шаҳри, Китве кўчаси, 3-уй.

СТО-4 — Чирчиқ шаҳри, IV- микрорайон.

СТО-6 — Калинин район, Қуйлиқ поселкаси, Нурафшон кўчаси,

СТО-8 — Чиноз район, Чиноз поселкаси.

СТО-14 — Ангрен шаҳри, Южная кўчаси.

ДАМ ОЛИШ КУНЛАРИСИЗ СОАТ 8.00 ДАН 21.00 ГАЧА ИШЛАЙДИ.

Автомобилларга техник хизмат кўрсатиш станцияларида жорий ремонт қилинади, техник хизмат кўрсатилади, тунука-пайвандлаш ишлари бажарилади, автомобиллар бўялади ва ҳоказо.

Истакларингизни Тошкент шаҳар, ГСП-115, Халқлар дўстлиги проспекти, 118-уйга юборишингизни сўраймиз.

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

10 август соат 19.30 да СССР биринчилиги учун олий лиганинг «ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ЗЕНИТ» (Ленинград) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

ЖОНАЖОН ЎЗБЕКИСТОН БЎЁҚЛАРИ

Ўзбекистон Рассомлар союзининг виставка залида очилган кўргазмага қўйилган чиройли полотноларда, аквареллар, сурат ва расмларда жонажон ўлка тарихи, республика меҳнаткашларининг қаҳрамонона ишлари, ўзбек диёрининг гўзаллиги ва сахийлиги акс эттирилган. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими Александр Винер ва Юрий Зорькин ана шу асарларнинг муаллифларидир. Уларнинг ҳар бири ижодий ишга ўз умрининг бир неча ўн йилини бағишлади. Ҳозир улар санъат шинавандалари олдида биргаликда ҳисобот бермоқдалар.

Республикадаги кўпгина хўжаликларнинг деҳқонлари А. Винерни «бизнинг рассомимиз» деб атайдилар. Мўйқалам устаси ўзининг кўп вақтини пахтакорлар, чорвадорлар ва боғбонлар ҳузурида ўтказади. Шу боисдан қишлоқ меҳнаткашларининг қаҳрамонона кундалик ишлари экспозицияга қўйилган рассом асарларининг асосий мавзуидир. «Колхоз қизлари», «Хирмонда», «Менинг қаҳрамонларим» сингари полотноларда шу мавзу очиб берилган.

Шарқ хотин-қизларининг образи Ю. Зорькин учун илҳом манбаи бўлиб қолди. Унинг кўргазмага қўйилган «Ёруғлик сари», «Нурхон» картиналари бир вақтлар паранжиларини улоқтириб ташлаган қизларнинг узоқ ўтмишини акс эттиради. «Метросозлар», «Шаҳрисабзлик тўқувчи», «Экскаваторчи» деб аталган полотноларда бугунги кун қаҳрамонларининг образлари тасвирланган.

Шу куни виставка залида Раҳматилла Орипжонов ишларининг кўргазмаси очилди. Кўргазмага керамика, фаянс, чинни, монументал нақш ва мозаикадан парчалар қўйилган. Бу рассомнинг асарларини аслида ҳар бир чойхонада, ҳар бир хонадонда, ҳар бир дала шийпонида учратиш мумкин. Тошкент чинни заводининг бош рассоми Р. Орипжонов раҳбарлигида яратилган нақшлар пиёлалар, чойнаклар, косалар ва лаганларни безатиб турибди. Унинг кўпгина буюмлари шонли саналарга, кейинги ишлари эса Тошкентнинг 2000 йиллигига бағишланган. (ЎзТАГ).

АХБОРОТ

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ЖАМОЛИ

✦ **Ёзёвон районидаги «Ёзёвон» совхозига қарашли бўлим ва қишлоқларда ҳар йили жуда кўплаб турар жой ва жамоат бинолари қурилиб, қишлоқлар қиёфаси гўзаллашиб бормоқда.** Қурилаётган биноларнинг аксарияти совхоз усталарининг лойиҳаси ва кучи билан бунёд этилмоқда.

Совхоз бош инженери Муҳаммаджон Абдуллаев раҳбарлик қилаётган бунёдкорларнинг 100 кишилик отряди учта прораблик участкаси ва 3 та бригадага уюшган ҳолда иш олиб боряптилар. Шу йилнинг ўзида қурувчилар кучи билан совхоз биофабрикаси қурилиб фойдаланишга топширилди. Хўжаликнинг «Ором» пионер лагерида 84 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. 130 минг сўмдан зиёд маблағ сарфланиб бунёд этилган сунъий сут заводи эса маҳсулот бериш арафасида турибди.

Совхоз территориясидаги 7 километрли «Партия XXII съезди, «Оқ тепа» йўлини асфальтлаштириш, 500 тонна минерал ўғит сиғадиган омбор, «Хонобод», «КПСС XXVI съезди» ва «Партия XXII съезди» бўлимларида типовой дала шийпонлари қурилиши ишлари бошлаб юборилди. Бу қурилишларга 1,5 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфлаш кўзда тутилмоқда.

А. МАДРАҲИМОВ.

ҚУМҚЎРҒОНДА ТАБИИЙ ГАЗ

✦ **Наманган районидаги Қумқўрғон қишлоғида яшовчи юздан зиёд хонадон яқин кунлар ичида табиий газдан баҳраманд бўлади.**

Ҳозирги кунда қишлоққа 2 километр узунликдаги газ қувурлари келтирилиб, жадал усулда монтаж қилинмоқда. Мазкур ишларни область газлаштириш идорасига қарашли 2-механизациялаштирилган кўчма колоннасининг А. Худойқулов бошлиқ монтажчилари олиб боришяпти.

А. РАҲИМОВ.

ТАБИАТШУНОСЛАР СЛЁТИ

✦ **Яқинда Қашқадарё область Шаҳрисабз районидаги Мироқи посёлкасида ёш табиатшуносларнинг III республика «Ҳосил байрами» слёти бўлиб ўтди.**

Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига бағишланиб ўтказилган бу слётда республикамизнинг турли жойларидан келган 300 га яқин ёш табиатшунос актив иштирок этди. Улар кучи билан етиштирилган маҳсулотлардан кўргазма ташкил этилди. Слётга бағишланган деворий газеталар, альбомлар кўриги ҳам кўпчиликка манзур бўлди.

Анжуманга пухта тайёргарлик билан келган Андижон, Қашқадарё, Хоразм, Самарқанд, Бухоро ва Сирдарё [illegible] Марказий ёш табиатшунослар станциясининг I, II, III даражали дипломи, Қашқадарё область Халқ маорифи бўлими ва Шаҳрисабз район комсомол комитетининг фахрий ёрлиғи ҳамда қимматбаҳо совғалари билан тақдирландилар.

О. ҒАФУРОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

7 АВГУСТ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.05 — Ҳужжатли фильм. 10.25 — Будильник. 10.55 — Совет иттифоқига хизмат қиламан. 11.55 — Здоровье. 12.40 — Тонгги почта. 13.10 — Қишлоқ янгиликлари. 14.10 — Музикали киоск. 14.40 — Сирли гиппопотам. 15.35 — Концерт. 16.10 — Бугун — Темир йўлчилар куни. 16.40 — Хатларингиз асосида. 17.25 — Саёҳатчилар клуби. 18.25 — Халқаро панорама. 19.10 — Мультфильмлар. 20.00 — Миллион фунт стерлингли банк билети. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Қалбим ўша меҳрга тўла... 22.45 — Ҳужжатли фильм. 23.05 — Футбол шарҳи. 23.35 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядка. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.05 — Концерт. 10.50 — Ҳужжатли фильм. 11.05 — СССР халқ артисти Б. Минжилкиев куйлайди. 11.40 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 12.40 — Болалар учун фильм. 13.45 — 9-студия. 14.45 — Жаҳон халқларининг ижоди. 15.15 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 15.45 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 16.30 — Фильм-концерт. 16.40 — Илк қувончлар. Бадиий фильм. 6-серия. 18.00 — Р. Леонковаллонинг Паяцлар операси. 19.30 — Театр афишаси олдида. 20.30 — Тунингиз хайрли бўлсин кичкинтойлар. 20.45 — Билимимиз қудрати. 21.30 — Время. 22.05 — Телевизион бадиий фильм. 23.10 — Концерт.

ТОШКЕНТ-II. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Х. Қодирова куйлайди. 10.50 — Воқеаларга бой кеча. Бадиий фильм. 11.50 — Қувноқ стартлар. 12.45 — Ҳовлимиздаги стадион. 13.15 — Ота-оналар университети. 13.45 — Дабдабали тўй. 15.15 — Реклама. 18.30 — Мультфильм. 18.40 — Болалар учун концерт. 19.10 — Бугун — Темир йўлчилар куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк, цирк, цирк! 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ўзбекистон ССР халқ артисти К. Раҳимов концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Бахтнинг қадри. Бадиий фильм.

8 АВГУСТ, ДУШАНБА

Профилактика муносабати билан Марказий телевидение I-программасининг 8 август, душанба куни соат 9.00 дан 18.10 гача бўлган кўрсатувларини 5-канал орқали томоша қилинг.

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳайвонот оламида. 10.40 — Хореографик миниатюралар. 11.15 — Биринчи довул. Бадиий фильм. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.30 — Концерт. 16.55 — Объектив. 17.25 — Фильм-концерт. 18.10 — Моҳир қўллар. 18.40 — Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат. 19.10 — Концерт. 19.30 — Мультфильм. 19.45 — Фома Гордеев. Фильм-спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Фильм-спектаклнинг давоми. 23.10 — Дунё воқеалари. 23.25 — Енгил атлетика. Жаҳон чемпионати.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 11.10 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 11.20 — Рус тили. 11.50 — Қадимий вальслар. 12.25 — Будильник. 12.55 — Мен қандай қилиб вундеркинд бўлгандим. Бадиий фильм. 14.00 — Фан ва турмуш. 14.25 — Мультфильмлар. 14.40 — Халқ куйлари. 14.55 — Илмий оммабоп фильм. 15.15 — Оху балетига ёзилган куйлар. 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ҳунар-техника билим юртларига бағишланган кўрсатувлар. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Командир. Бадиий фильм. 1-серия. 23.20 — Қўшиқлардан рақсга.

ТОШКЕНТ-I. 18.15 — Мультфильм. 18.35 — Тенгдошларинг ижоди. 19.05 — Сафдаги шеърият. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Илҳом. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап? 22.20 — Сенинг замондошинг. Бадиий фильм. 1-серия. 23.15 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.10 — МТ Москва-II. 18.20 — Звездочка. 19.05 — Биология. 19.35 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Учрашув. Бадиий фильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

7 АВГУСТ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.15 — Табассум. 11.30 — Ёшларнинг талабларига биноан концерт. 12.10 — Транспорт ишчиси. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Темир йўлчилар, сизлар учун. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Театр микрофон олдида. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Дўстларимиз эстрадаси. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Янгича турмуш — янгича урф-одатлар. 21.00 — Табассум. 22.30 — Мақомлардан парчалар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

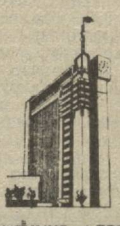

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.